

בס"ד

מכתב
קודש מאת
כ"ק מרן אדמו"ר
שליט"א לרגל
החזרה להיכל
התפילה

מבוא וסיכום
ללימוד המאמר השבועי
מתוך הספה"ק

אמרי מנחם

פרשת במדבר [ט]

ייחוסם של ישראל בלימוד התורה בהכנעה

לקראת שבת לכו ונלכה

שאלות וחידודים בפרשה

פתחי אמרי מנחם

יוצא לאור ע"י מרכז חסידי אלכסנדר בארה"ק
לעידוד הלימוד השבועי העולמי ולימוד חומש ורש"י
שנתקן בהוראתו ובהדרכתו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

תוכן הקונטרס

מכתב קודש מאת כ"ק מרן ארמו"ר שליט"א לרגל פתיחת היכלי התפילה..... ד
הכנה רבה מרבינו זי"ע לחג השבועות..... ו
לקראת שבת במדבר - מברכים חודש סיון לכו ונלכה..... ז
הלימוד השבועי - במדבר אות ט..... יח
מבוא למאמר / תוכן המאמר / אמרי מנחם / סיכום / הוראה למעשה / ביאורים
חומש ורש"י בפרשת נשא שאלות ותשובות / היכן מצינו..... לא
היו נבונים ליום השלישי..... לה

שבת מברכים חודש סיון

המולד ביום ו עש"ק 11:42, 13 חלקים.
ראש חודש יהיה ביום הראשון הבעל"ט.

התורה והברכה

לכל המסייעים בהוצאת קונטרס זה
ישלם ה' פעלם ותהי משכורתם שלמה מן השמים

לתגובות והערות [ולהצטרפות לרשימת התפוצה]

imreimenachemgmail.com

כמו"כ ניתן להשתתף בהוצאות הגיליונות הבאים בכתובת הנ"ל

הלימוד לשבוע הבא שבת פרשת במדבר:

נשא אות טז

הנושא: בשבת שוהל פיהערן עושים את הכלי
לאחר קבלת התורה להחזקת התורה.

ברצוני לבקש, כאשר לאחרונה הושלמה הדפסת ספרו של כ"ק אמו"ר זצלה"ה
זי"ע, ספר הק' אמרי מנחם, ומפרסמים בכל שבוע מאמר אחד "א לייכטער שטיקל
ש'העולם' לומד בצוותא חרא, אבקש בזאת מה'עולם' כאן שיצטרפו ללימוד זה, וזה
יהיה לנחת רוח לאמו"ר זצלה"ה שהיתה בקשתו להדפיס את הספר כדי "אז יודין
זאלן לערנען אין דעם" "און דאס וועט זיין אונזער התחברות והתקשרות וייטער".

דברי פרידה מאת כ"ק מרן אמו"ר שליט"א
במוציא ש"ה התאחדות בארה"ב, סיון תשע"ז

לעשות רצון צדיק הלימוד השבועי העולמי

בסמ"ק

אמרי מנחם

"בעהט איך למעשה יעדער איינער פון אונז
זאל נעמען כאטש איינמאל א וואך קובע זיין א
שיעור און דעם ספר..." (בקשתי שכל אחד
מאתנו יקבע שיעור ללמוד בזה הספר לכל
הפחות פעם אחת בשבוע).

מתוך דא"ח מאת כ"ק מרן אמו"ר שליט"א
במעמד סיום השלמת הספר - "זי ארר תשע"ז

בית כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מאלנסנדר

רח' אחיעזר 4 + ת.ד. 314 בני ברק + 03-570-9228

בס"ד, ערב חג השבועות תש"פ

לקהל אני"ש היקרים בארה"ק העי"י

לקראת חג מתן תורתנו הבעל"ט הננו לפרסם בפקודת הקודש מספר הודעות לאור המצב בתקופה זו:

א. אני"ש הדרים מחוץ לעיר ב"ב יתועדו ויתפללו יחדיו בביהח"ס שבמקום מגורם. ויקיים בהם מאמר רבינו ה"ישמח ישראל" זי"ע (באגרתו הרה"צ רש"פ מראדום) ואל ידאב נפשך על שלא תוכל להיות עמנו בחברתנו, כי כבר מילתי אמורה, אשר הרעיון הוא המאחד מרחוק להיות קרוב, וכאשר אתה חקוק על לוח ליבנו וכו' הנך באמת פה בפועל ממש.

ב. היות ועפ"י ההנחיות לא מתאפשר לארגן אכסניה והכנסת אורחים כבכל יו"ט. אני"ש מחוץ לעיר המעוניינים להסתופף בחצר הקודש יגיעו אך ורק באופן שמתאפשר להם להתארח עפ"י ההנחיות (ואין להיכנס לספק שמירה על הבריאות והוצאה כלכלית מרובה).

ג. בחורים מחוץ לעיר יגיעו אך ורק על דעת ואחריות ההורים באופן מסודר.

ד. סדרי החג בחצר הקודש יתקיימו בעזה"י בהתאם להנחיות, ולתועלת ולרווחת כל הקהל שרוצים לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו, יאורגן סדר מיוחד עפ"י רישום מראש, ובכדי שיוכלו להיעדר כראוי, יש להירשם אצל הממונים שיפורסמו, הרישום חובה הן לתושבי העיר והן לאורחים מחוץ לעיר.

ה. מרכז חסידי אלכסנדר יפרסם את הסדרים וההנחיות לכל הבאים להסתופף בצל הקודש, ובודאי כל אחד ואחד יקפיד וישמור על הסדר באופן הראוי למענו ולמען כולם ויקיים מצוות ונשמרתם מאוד לנפשותיכם כראוי וכיאה.

א פריילכען יו"ט

קאָניאָניס רױטבאַרן

משב"ק

בס"ד, יום שנכפל בו כי טוב, לסדר וזאת עשו להם וחיו וגו'
בגשתם את קודש הקדשים כ"ה אייר, מ' למ"טמונים, תש"פ לפ"ק

לאהובי אחי ורעי אנשי שלומנו די בכל אתר ואתר שיחיו לאויט"א

שמועה טובה תדשן עצם, שמחתי באומרים לי בית ה' נלך, שבעזרת השי"ת נזכה
שוב להיקהל ולעמוד על נפשנו כמקדמת דנא, לעבוד את ה' בעבודת התפילה בבתי
כנסיות ובתי מדרשות ובבתי החסידים תמידים כסדרם, כאיש אחד בלב אחד.

לעת כזאת עולה בזכרוני דברי כ"ק אא"ז מרן אדמו"ר בעל אמונת משה זצלה"ה
זי"ע, שצווח מנהמת לבו הטהור לפני יותר מיובל שנים, כאשר הניח את אבן הפינה
לבנין בית מדרשנו בבני ברק (ביום י"ד שבט תשכ"ט), אשר כ"ק אא"ז מרן אדמו"ר
הזקן זצלה"ה זי"ע כתב בצוואתו הקדושה שבית מדרשו באלכסנדר "יהיה תמיד
בית המדרש לתורה ולתפילה", ואם כן תמוה "קדושה שבהן להיכן הלכה", אלא
בודאי נקבע המשך קדושת רבותינו הקדושים במה שנוסד שוב מקום קדוש על
שםם וזכרם.

וכאשר שבים להתפלל בביהמ"ד ובבתי החסידים, עלינו להתבונן בתהלוכות קדשם
של אבותינו רבותינו הקדושים זצלה"ה זי"ע, כיצד שפכו כמים לבם נוכח פני ה', כבן
המתחטא לפני אביו, ועמדו בתפילה לפני קונם כעומד לפני המלך, מתוך השתפכות
הנפש, ברגשי קודש ובלב מורתח, בנעימת קול ערב המעורר את הכוונה, והתפללו
מילה במילה כמונה מעות, בלי היסח הדעת כלל, וכל שכן בלא שום דיבור חול.

וכבר ביאר כ"ק מרן אאמו"ר זצלה"ה זי"ע (אמרי מנחם ליקוטים, ש"ס) את דרשת
חז"ל בגמ' (תענית ב.) ולעבדו בכל לבבכם (דברים יא, יג) איזו היא עבודה שבלב
הוי אומר זו תפילה, שהתפילה צריכה להכיל את "כל" הלב, בלי שיתוף דבר אחר,
היינו בלי שום גשמיות, כדאיתא באגרת הרמב"ן ז"ל והסר כל דברי העולם מלבך

בעת התפילה, כי עיקר התפילה היא שתמלא כל לבו, בלי שום דבר גשמי כלל, כלשון רבינו יונה ז"ל על המשנה (ברכות ל:): חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין כדי שיכוונו לבם לאביהם שבשמים, שיהיה לבם שלם בעבודת המקום, ויבטלו מלבם תענוגי העולם הזה והנאותיהם, כי כשיטהרו לבם מהבלי העולם הזה, ותהיה כוונתם ברוממות ה', תהיה תפילתם רצויה ומקובלת לפני המקום. וגם לאנשים כערכנו יש ללמוד מדרכיהם הקדושים, להתאמץ בעבודת הלב זוהי תפילה כראוי, כמו שהשיב כ"ק מרן אדמו"ר בעל ישמח ישראל זצלה"ה זי"ע לאחד החסידים שכתב בקוויטעל "שיזכה לעבודת ה'", שעיקר העבודה היא התפילה, ותפילה בלא כוונה כגוף בלי נשמה, ועיקר הכוונה היא לדעת וואס מ'זאגט און פאר וועמען מ'זאגט [מה אומרים ולפני מי אומרים].

והנה הגם שהלכה פסוקה בשולחן ערוך (או"ח סי' צו) שצריך כל אחד לסלק מעצמו קודם שיתפלל את הדברים המפריעים לכוונת התפילה, וימנע כל הטירדות כדי שיכוון, עכ"ז בדור האחרון נעשה החזקת "טלפון" בעת התפילה כהיתר לרבים רח"ל, ועי"ז גם משוחחים בשעת תפילת הציבור, אשר כבר הרבו אבותינו רבותינו הקדושים זצלה"ה זי"ע להזהיר על כך מאוד. לזאת יקבל כל אחד על עצמו בקבלה גמורה, שלא יכניס עצמו לכתחילה בנסיון זה, כי בכל רגע עלול זה להפריעו מלכוון לבו לשמים, אלא קודם התחלת התפילה יכבה אותו לגמרי, כדי שיוכל לעמוד להתפלל לפני קונו כראוי וכיאות.

ובשעה זו שכל ישראל נצרכים לרחמים רבים, בודאי קבלה טובה זו תעלה את תפילותנו לריח ניחוח לה', לעורר חסדים טובים עלינו ועל כל ישראל, על החולים שיתרפאו ועל הבריאים שלא יחלו. והוא ית' יחדש את החודש הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, ונזכה לקבל את התורה מחדש בחג השבועות הבעל"ט, מתוך בריות גופא ונהורא מעליא וכל טוב בגשמיות וברוחניות.

כ"ד ידידכם אוהבכם דושה"ט
המתפלל בעדכם כה"י להוושע בכט"ס

ישמח ישראל צדיקו און כ"ק מרן אדמו"ר זצלה"ה זי"ע
און כ"ק מרן אדמו"ר זצלה"ה זי"ע

החכם עיניו בראשו

הכנה הרבה מרבינו זי"ע איך להמשיך על עצמו קדושת הימים הבעל"ט.
על פי משנתו של כ"ק מרן רבינו הישמוח ישראל זי"ע.

...כבוד קדושת דו"ז מרן אדמו"ר הקדוש בעל ישמח ישראל זצלה"ה זי"ע דיבר בראש חודש מרחשון (אות ד) דברים הבודעים כשלהבת אש כדרכו בקודש... כי כאשר מתבונן האדם אל לבו שהימים הקדושים שמשפיעים חיות דקדושה לנפש הישראלי חלפו ועברו, והוא העלה הרם בידו, שלא הרגיש כלל בעצמו שום חיות, ידע נאמנה שהסיבה היא מחמת שמחוסר כח ההכנעה, שכל זמן שהאדם מרגיש א"ע והישות שלו לא יוכל להרגיש החיות דקדושה ברוחניות מקדושת הימים, עכ"ד הקדושים, היינו כי כל זמן שמתגאה ומרגיש את עצמו הריחו בבחינת מיתה, אחרי שהכמתו מסתלקת וימותו ולא בחכמה כתיב, רק משנכנע ומבטל עצמו ומכיר דלית ליה מגרמיה כלום, אז משיג החיים, בבחי' זאת עשו וחיו.

"וכאשר הימים האלה עתה הנם ימי מתן תורה, ימים הממשיכים חיות, כמו שא"א בכל יום (ברכת אהבת עולם) כי הם חיינו ואורך ימינו, וכדאיתא בזוה"ק (ח"א צב). כל מאן דיתפרש מאורייתא אפילו שעתא חדא כמה דאתפרש מחיי דעלמא, הנה כל הרוצה להשיג אורחות חיים, להרגיש החיות דקדושה מקדושת הימים האלה, בקבלת התורה שהיא החיים, צריך שלא להרגיש א"ע, וגם לקבל על עצמו אהבת ריעים, בבחינת ויחן שם ישראל נגד ההר (שמות יט, ב), כדאיתא בספה"ק ישמח ישראל (ר"ח סיון אות ג) שהאחדות ואהבת ריעים מנגד להר הרומז לגיאות, כי כל מחלוקת נצמח מגיאות, ובאופן כזה התורה תהיה אצלו סם חיים, כמו שאמר הכתוב (משלי ט, יא) כי בי ירכו ימוך ויוסיפו לך שנות חיים", אמן כן יהי רצון.

(במדבר אות יב)

לקראת שבת במדבר - מברכים סיון לכו ונלכה

הכנה לשבת קודש במשנת החסידות ורבוה"ק זי"ע

מאמר 'הכנה לקבלת התורה'
מתוך ההכרה של 'עם הנבחר'

ברוך אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו.

בברכת התורה שאנו מברכים בכל יום יש לכאורה דבר פלא ותמוה מאד, מצד אחד אנו מודים ומשבחים להקב"ה על אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו, ובכל יום ויום מבוקר עד ערב אנו חוזרים על זה פעמים רבות אין ספור, להחדיר בנו שאנחנו 'עם הנבחר' ורק הוא זכה לקבל את התורה שהיא כלי חמדו ית"ש... ומצד שני אנו יודעים גם את מה שנאמר בתחילת פרשת וזאת הברכה: 'ה' מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתא מרבבות קודש מימינו אש דת למו', ואמרו חז"ל (הובא בריש"ל שם) שהקב"ה חזר על כל אומות העולם וביקש מהם לקבל את התורה, ולאחר ששמעו מה כתוב בה, אמרו שאינם יכולים לעמוד בזה, ולא הסכימו לקבל את התורה, עד שבא הקב"ה לישראל והם השיבו מיד 'נעשה ונשמע'. הרי שלכאורה לא רק שלא בחר בנו מכל העמים, אלא שאף הקדים לבוא תחילה אליהם, ורק לאחר שאף אומה לא הסכימה לקבל את התורה, בא אלינו באחרונה וביקש ליתן לנו את התורה, והשבנו לו בלשון שמלאכי השרת משתמשים בו, 'נעשה ונשמע', ואיך א"כ אנו מברכים אשר בחר בנו מכל העמים? איזה בחירה יש כאן?, ואיזה מעלה מיוחדת יש במה שנתן לנו את התורה שלכתחילה ביקש ליתנה לכל העמים...?.

כ"ק מרן רבינו מאור הגולה בעל ישמח ישראל זי"ע מביא (שבועות אות ט) מעשה רב ששמע בשם צדיק אחד [באהל אלימלך אות קמד מובא שזה היה הרה"ק רבי לייביש מברז'אן בשם אביו הרה"ק רבי פייביש ששמעו בעצמו מפי הרה"ק רבי שמעון מיערוסלב זכותם יגן עלינו], כשהיה בבית המדרש של הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע "בעת קריאת עשרת הדיברות, היה נדמה לו שכל הבית המדרש היה פנוי, ולא היה שם שום איש, כי כולם חזרו לאחוריהם, מחמת גילוי העצום שהיה שם כמו במתן תורה".

לפי המבואר בספר הקדוש 'קדושת לוי' להרה"ק מבראדיששוב זי"ע (פ' יתרו), הפחד שאחז את ישראל במעמד הר סיני עד שחזרו לאחוריהם י"ב מיל! היה בשמעם מפי הקב"ה: "אנכי השם אלוקיך" ואם אדם זוכה, שומע בכל חג השבועות את הקול הזה... ואילו לדברי הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ זי"ע (זרע קודש לשבועות) בביאור דברי הרה"ק ר' מענדיל מרימנוב זי"ע עה"כ (תהלים סב, יח) 'אחת דיבר אלוקים שנים זו שמעתי' שלא שמעו מפי הקב"ה אלא אל"ף של אנכי... [ע"ש ביאור נפלא מאד על זה]. עכ"פ אלו ואלו בודאי מודים, שכל הפחד והיראה - יראת הרוממות שאחזה בהם, הכל הוא מכח האמירה של 'אנכי'. ויש להבין מה מונח בתיבה שעל ידה באו ישראל ליראת

הרוממות במדרגה הגבוהה ביותר, שאין לנו שום השגה בה?

בלימוד המאמר השבועי מכ"ק מרן רבינו זי"ע הנלמד בין אנ"ש שליט"א די בכל אתר ואתר, מאמר נורא ונשגב ועמוק עד מאד בענין "לימוד וסגולת התורה ומעלתו של כל אחד ואחד מישראל", על פי תורת החסידות במשנתו הטהורה והעמוקה של מרן הבעל שם טוב הק' זי"ע, בו יבואר ענין הבחירה המיוחדת בקשר שיש לישראל דייקא עם הקב"ה ותורתו, בבחינת "קוב"ה אורייתא וישראל חד הוא...!" מה שלא עשה כן לכל גוי ומשפטים כל ידעום... מה הפירוש 'חד הוא' וכדאיתא בספ"ק - חד ממש, ובאיזה אופן זוכים לזה, וכדרכו בקודש של רבינו זי"ע יתבארו בתוך מאמרו הק' עוד כמה עניינים עמוקים, ובתוך זה יתבאר כל הנ"ל ועוד הרבה ענינים, אשר כולם יסודתם בהררי קודש מתורת הבעש"ט הק' ותלמידיו זי"ע.

ונפתח בכמה שורות שהם עיקרי הדברים מתוך עומק המאמר שחרט רבינו בעט ברזל מלובנת בלהב אש קודש עד לב השמים:

... "כי זרע ישראל עדת עם קודש הנה הם עצם התורה, שהרי כל הבריאה שהיא בחינת תורה, כדאיתא בב"ר שהיה הקב"ה מביט בתורה ובורא את העולם, לא נבראה אלא בשבילם, בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית, כי המה עצם התורה, כאשר משום הכי ישראל נוטריקון י'ש ש'שים ריבוא א'ותיות ל'תורה, כי כל איש ישראל הוא חלק התורה, והסימן לכך, שהם נכנעים ומתבטלים וממעטים עצמם לפני השי"ת מעצם טבעם, שזה מחמת היותם עצם התורה, מצד זה המה בטלים לגמרי, בבחינת קוב"ה ואורייתא וישראל חד, להיות נכללים באור אין סוף ב"ה. וזה הכח יש להם לישראל משורש האבות, שהיו בטלים ונכנעים לגמרי בפני הדר גאונו ית"ש, והיו לעצם התורה, בבחינת קוב"ה ואורייתא וישראל חד, הם הנחילו זאת לזרעם אחריהם בדורות הבאים".

שני מעשיות המכחישים זה את זה.

כדי להיכנס לעומקם של דברים, נחדד ונמחיש את הדברים בשני מעשיות נוראות ההפוכים זה מזה מן הקצה אל הקצה, שהתרחשו לפני כמה שנים בעירנו בני ברק יצ"ו, נתחיל בגנות ונסיים בשבח:

המעשה הראשון היה באחד הישיבות הגדולות בבני ברק, שם למד בחור מופלג בתורה אשר קנה לו שם כאחד העילויים הגדולים בישיבה. כמה ימים לפני נישואיו גילה ראש הישיבה את סוד חייו, שהוא בן מאומץ להוריו שהיו חשוכי בנים, ואילו אמו הביולוגית היתה גויה! לפי הנדרש על פי ההלכה היו צריכים הוריו לידע אותו על כך בהגיעו לגיל המצוות, ואז היתה בידו הברירה להחליט האם הוא מקבל את גירותו או לא, אבל מכיון שהם לא עשו כן, הרי הוא מודיעו עכשיו על כך, וכעת ההחלטה בידו אם לקבל את גירותו ולהמשיך את חייו כיהודי, או לחילופין ימאן בגירות זו.

כיון שנתברר לו שהוא בעצם 'גוי למדן' לא חשב הרכה, ולמרבית הפלא, עוד באותו יום החליט להעדיף להיות גוי טוב המקיים את שבע מצוות בני נח, בכך הוא יקיים את רצון השי"ת בשלימות ובקלות. מה לו לחיות כיהודי ולהשתעבד לתרי"ג מצוות, די לו שיהיה כאחד מחסידי אומות

העולם... וכך למגינת לב הוריו המאמצים ורבותיו, עם כל חבריו שהיו רבים מי יזכה ללמוד אתה בחברותא... עזב את הכל, צירף את עצמו לעם הדומה לחמור, והפך לגוי מן המניין, בשעתו עוררה מעשה זה זעזוע עמוק בקרב הציבור.

המעשה השני התחיל בכ"ז ניסן תשס"ז, בסיומו של הרצאה שהתקיימה בכפר סבא על 'מהות היהודי' על ידי הרב דוד ברוורמן שליט"א. כאשר אביו של בחור בשם רונן ניגש אליו בבכי נסער, על כך שבנו הבוגר ממצטייני אוניברסיטת חיפה, עומד להינשא עם גויה רח"ל, ואם ח"ו זה יצא לפועל אזי ההמשך היהודי שלי יפסק ממנו לעולם, אמנם אנחנו חילונים לגמרי, אבל לחצות לעבור את קו האדום הזה לא עלה בדעתנו, והוא מתחנן לר' דוד שיעזור לו בזה.

הרב דוד ענה לו שמנסינו הוא למד שדיבורים כבר לא יכולים לעזור במקרה זה, יש רק דרך אחת ויחידה שיכולה לעזור, והיא התורה! אם הוא ילמד תורה יש הבטחה מחז"ל שהמאור שבה יחזירנו למוטב. איך גורמים לרונן לבוא ללמוד שאל האב? הציץ לו רבי דוד לשכנעו לבוא לסמינר ערכים שיתקיים בעוד כחודש בחג השבועות בשכונת בית וגן בירושלים, בבית הארחה הסמוך לישיבת קול תורה, ואכן בדרך לא דרך הגיע רונן ביחד עם הוריו לאותו סמינר.

בליל חג השבועות בשעה 2:30 לפנות בוקר יצאו הקבוצה לסיור בהיכל הישיבה, הם עלו לעזרת נשים, כדי לראות מלמעלה את המראה נורא ההוד, את קולות התורה בריתחא דאורייתא בבחינת 'וכל העם רואים את הקולות', ואכן קולות ההתמדה של בני התורה ריגשו את כולם, אך רונן משום מה לא הסתפק בהתרגשות, הוא ביקש להיכנס לתוך היכל ביהמ"ד כדי לחוות בעצמו את מה שקורה שם.

רונן ניגש אל שני בחורים שלמדו בחברותא בקולות רמים ובהתלהבות, והוא הציץ לתוך דפי הגמרא לראות במה הם עוסקים. והוא רואה שהם לומדים מסכת ב"ק בתחילת פרק שור שנגח את הפרה. הוא ביקש מהם את סליחתם על שהוא מפריע להם בשאלה שמפריע לו, שור שנגח את הפרה הוא אכן מקרה מצער, אך זה קורה, שור שובב שנכנס לרפת ונוגח פרה אומללה... אבל על מעשה כזה יושבים כאן חמש מאות בחורים בשתיים וחצי בלילה צועקים ומתווכחים? שישתדרו הרפתנים ביניהם, האם אין לכם נושאים יותר חשובים על מה להתעסק בחג שלכם???

לאחר ניסיון כושל של ר' דוד להסביר לרונן את מהלך הגמרא, כשהסיפור של שור שנגח הוא רק דוגמא מוחשית להבנת העניין, אמר לו ר' דוד משפט חד וקצר: "מה שרואים מפה לא רואים משם...!" אם תלמד כבן ישיבה תבין, מי שלא דרך מימיו בישיבה לעולם לא יבין זאת, תטעם תבין! יותר אין לי מה להוסיף לך...

לאחר כמה שבועות, ב"ז בתמוז התקשר רונן לר' דוד וביקש ממנו לטעום לימוד ישיבה אמיתית, כשהציץ לו ללמוד באחת מהישיבות לבעלי תשובה, הוא סירב, "אני רוצה רק ישיבה כמו שראיתי בליל שבועות...!" ולמרות הנסיון להסביר לו שזה כמעט בלתי אפשרי, להיכנס כך לישיבה כשכל כולו מראה ואופי של חילוני מובהק, וחייבים לעבור תהליך שלב אחר שלב, הוא התעקש ללמוד עם חברותא בחור בן תורה בתוך ישיבה רגילה.

בס"ד מצאו לו בחור שהסכים לקבל על עצמו ללמוד עמו בחברותא פעמיים בשבוע בתוך היכל הישיבה, אך בתנאי כפול ומכופל, שכל הזמן מוקדש אך ורק ללימוד התורה בלבד בלי שום שיחות נפש ופילוסופיה! חודשיים תמימים הם למדו בחברותא, רונן טעם, והתענג על השם ותורתו, ותוך תקופה קצרה ביותר השתנה מן הקצה אל הקצה, כאשר מיותר לציין שהסיפור עם הנוכריה הסתיים לחלוטין, הוא עבר משם לישיבה לבעלי תשובה, ובחודש חשון תש"ע זכה להקים בית נאמן בישראל, והוא מתגורר כיום בעיר התורה בני ברק כשהוא יושב בישיבה ועמל בתורה ועבודה כל היום...

סיפורו הנפלא של רונן נסגר במעגל שלא יאומן כי יסופר, בחג השבועות תשע"ב נכנס ר' דוד לביהמ"ד ובהשגחה פרטית ראה מרחוק את הרב רונן... יושב עם חברותא בריתחא דאורייתא, הוא ניגש אליהם בשקט מאחור לראות במה הם עוסקים, ולהפתעתו הם עסקו בסוגית - ש-ו-ר-ש-ג-ח-א-ת ה-פ-ר-ה...! אהה! צעק לו ר' דוד, אין לכם מה לעשות בשתיים וחצי בלילה רק להתעסק בבעיה של הרפתנים...!???, ובחיוך רחב על הפנים השיב לו רונן: **מה שרואים מפה לא רואים שמה!...**

מעשיות אלו אלו צריכים לימוד ועיון רב. ראשית על המעשה הראשון: איך יתכן ששני עשורים של לימוד תורה בשקידה ויגיעה רבה לא השפיעו מאומה! על אותו בחור, הרי אמרו חז"ל "המאור שבה מחזירו למוטב", וכי יתכן שאדם לומד כל כך הרבה תורה במשך כל כך הרבה שנים, ובכל זאת **שום דבר לא השתנה אצלו!**! והוא מוכן ברגע כמימרא לזנוח את כל התורה והקדושה שקנה ביגיעה רבה, ולחזור לגיויות - לחיות כגוי גמור אמיתי... איך יתכן כזאת? אם על רונן השפיע ביקור קצר של פעם אחת לעשות שינוי משמעותי בחייו, בבחינת 'הציץ ונפגע', איך יתכן שבחור שחי שני עשורים כל יום ויום בחנותו של בשם - מוכר בשמים, ולא קלט שום ריח בשמים אתו (עי' פרקי דרבי אליעזר פ"ה), גיוואלד! ווי קען דאס זיין...???

וכן לאידך גיסא, איך יתכן שאחד שמתנהג כגוי גמור לכל דבר, ולא ראה מאורות מימיו, מעולם עוד לא טעם את טעם התורה כי נעמה, ובכמה פעמים בודדות שבא לטעום מטעמה של תורה וקדושה, החליט ברגע כמימרא לזנוח את כל תענוגי הבלי עוה"ז, ברגע אחד התנער מכל הבהמה'שקייט שלו ודבק בהשם ובתורתו לו ולזרעו אחריו בברית כהונת עולם... איך יתכן כזאת...???, ואיך יתכן שני אנשים הפכפכים כל אחד כשלעצמו, וגם הפכפכים כל כך אחד ממשנהו?!

ועל הכל יש לשאול בפחד ובמורא! היכן אנחנו בתמונות אלו, הרי אחז"ל: אל תאמין בעצמך עד יום מותך... האם יתכן שיום אחד נחליט שאנחנו רוצים להיות גויים ח"ו, נעזוב את כל הגן עדן התחתון ונרוץ לגיהנום עד שאול תחתית ח"ו, או שלא יתכן כזאת בשום פנים ואופן? וכן לאידך גיסא, האם יש דבר שיכול להביא גם אותנו לקום ברגע כמימרא ולהתנער מכל עפר תאוות והבלי עוה"ז, לצאת מכל עולם הדמיון והשקר, עם המירוץ אחר החיים המדומים, וללבוש את בגדי תפארתנו - בגדי יקר ומלכות לכבוד ולתפארת, ולהרגיש שאין לנו כלום בעולמנו אלא **'אני קרבת אלוקים לי טוב?'**

רבוש"ע, היכן אנחנו, ומה אתנו? איך ובמה נכין את עצמנו לקבלת התורה מחדש בחג השבועות הבעל"ט, ואיך נשמור על שלהבת אש קודש, שלא תכבה נרו לעולם ועד, ועל כסאו לא ישב זר, ולא ינחלו אחרים את כבודו...???

את כל השאלות הללו בא רבינו ליישב ולסדר על נכון במאמרו הקדוש, כפי שנבין וגשכיל ביסוד הדברים בס"ד.

אני מאמין באמונה שלימה - בהלכה ובחסידות.

"ג עיקרי האמונה של הרמב"ם ז"ל הם הבסיס והיסודות שעליהם יכול האדם לבנות את עצמו על חיים של תורה ואמונה עם קבלת עול מלכות מתוך התבטלות מוחלטת להקב"ה, ולכן כותב הרמב"ם ז"ל (פיה"מ מסכת ברכות פ"ט): **"יקר בעיני ללמד עיקר מעיקרי הדת והאמונה יותר מכל אשר אלמדהו...!"** כי איזה ערך יש לבית בנוי בלי יסודות שאינו עמיד אפילו בפני רוח מצויה וכש"כ שאינה מצויה.

הרבה קשיים ובעיות בלימוד והבנת התורה שיש לבחורים ואברכים וגם למעלה מהם, הם בגלל שלא למדו או קלטו היטב את לימוד האל"ף בי"ת כמו שצריך, ובהיעדר היסוד והבסיס יפול הבית. "ג עיקרי האמונה הם האל"ף בי"ת של יסוד האדם והבית היהודי, כאשר אחד מהיסודות הללו רעוע, יפול האדם והבית רח"ל, ואין צורך להאריך בזה.

אחד מ"ג עיקרי האמונה הוא העיקר התשיעי: **"אני מאמין באמונה שלמה. שזאת התורה לא תהא מחלפת ולא תהא תורה אחרת מאת הבורא יתברך שמו!"**

את יסוד האמונה הזאת קבע הרמב"ם גם בין פסקי הלכותיו (יסוה"ת פ"ט ה"א), ואף שהרמב"ם אינו מביא שם שום דבר שאינו נוגע להלכה, כי באמת הלכתא רבתא יש בזה, וכמש"כ בלשונו הק': "דבר ברור ומפורש בתורה שהיא מצוה עומדת לעולם ולעולמי עולמים, אין לה לא שינוי ולא גרעון ולא תוספת... היא למדת שכל דברי תורה מצווין אנו לעשותן עד עולם. ובהמשך דבריו כתב עוד: לפיכך אם יעמוד איש באות ומופת ויאמר שה' שלחו להוסיף או לגרוע מהמצוה, או לפרש פירושו שלא כפי המקובל ממרע"ה... הרי זה נביא שקר ומיתתו בחנק..."

אבל בתורת החסידות יש לאמונה זו משמעות הרבה יותר מעבר לחלק ההלכה של כל תוסף וכל תגרע, או ההלכות של נביא שקר...

בתורת החסידות ועל פי דברי חז"ל במדרשים ובזוה"ק, הרי כל התורה כולה הם שמותיו של הקב"ה, וכמו שדיבר בקדשו הרה"ק בעל מאור עינים זי"ע על דברי הגמרא בשבת (קה): 'אנכי' נוטריקון: א"א נ'פשי כ'תיבת י'הבית. היינו שהקב"ה צמצם כביכול את עצמו בתוך אותיות התורה, ואורו יתברך שמו שופע באותיות התורה, וכשהאדם דבוק בתורה על ידי זה הוא דבוק כביכול בהש"ת בעצמו, וביתר ביאור האריך בזה הרה"ק בעל התניא זי"ע (פרקים ד-ו) לאחר שביאר שם בפרק ד כי הגם דלית מחשבה תפיסא ביה בקוב"ה כלל, עם זאת היא תפיסא בחכמתו ורצונו יתברך, שהקב"ה צמצם אותם בתורתו הק', ומכיון שהוא וחכמתו ורצונו אחד הם, לכן **"על ידי העסק בהם אזי היא תפיסא ומתלבשת בהקב"ה ממש, דאורייתא וקוב"ה כולא חד"**, ובפרק ה הוא ממשיך לבאר את החילוק שבין הדביקות בהקב"ה על ידי קיום המצוות לבין הדביקות על ידי השגת התורה, כי ע"י קיום המצוות - אור

ה' מקיף את האדם וחופף עליו מבחוץ, ועל ידי השגת התורה - אור ה' נכנס בתוך האדם, והוא גם מקיפו מבחוץ... "והוא יחוד נפלא שאין יחוד כמוהו... להיות אחדים מכל צד ופינה...!"

לאור האמור לא יפלא על מעשה רב שהיה אצל הרה"ק בעל יסוד העבודה מסלונים זי"ע שאמר על מה ששאל אחד מהגדולים שלפני תקופת הבעש"ט זי"ע: מדוע האמונה שזאת התורה לא תהא מוחלפת היא יסודית כל כך עד שזה נכלל ב"ג עיקרי האמונה, מה איכפת לך אילו התורה תהא מוחלפת בביאת המשיח, שהקב"ה יתן לנו תורה חדשה ונקיימה?

נדדעק היסוד העבודה והתבטא בחריפות! איך פארשטיי הים נישט אינגאנצן... אינני מבין אותך כלל... מה! הוא אינו יודע שהתורה זה הקב"ה, וכל אות ואות בתורה הוא הקב"ה? וכי יכול להיות שתהא מוחלפת ח'...?

ברם! יש עוד מדריגה עליונה בזה עפ"י תורת החסידות: והוא על פי הידוע שכל אחד ואחד מישראל בלי יוצא מן הכלל הוא אות אחת בתורה הקדושה, ולכן ישראל נטריקון יש שיישים ריבוא א'ותיות לתורה. וכפירושו של רבינו זי"ע [הובא בביאורים אות ג] בלשונו הק': "כוונת דבריהם ז"ל, כי קודשא בריך הוא ואורייתא וישראל חד, היינו השי"ת ב"ה, ואורייתא שהיא אורותיו של הקב"ה, וישראל אשר שוכן בתוכם חלק אלוה ממעל, כולם המה חד, כי החלק אלוה ממעל אשר בתוכי פנימיות הנפש הישראלית הוא בחינת תורה - כפי שהוא מכונה חלק יעקב, על שם יעקב אבינו ע"ה שהנו מרכבה למדת תפארת שהיא בחינת תורה, וכאשר מבואר בספה"ק קהלת יעקב (ערך יעקב) יעקב הוא עמוד התורה, והוא שורש לכל בחינת נשמות של ישראל - וחלק התורה הלזה מתאחד עם הקב"ה, בבחינת חד ממש, והבן. וזהו שאמר דוד המלך ע"ה 'לעשות רצונך אלקי חפצתי ותורתך בתוך מעי', ר"ל מפני מה חפצתי לעשות רצונך, ותורתך בתוך מעי, מפני שהתורה הקדושה היא בתוך מעי, היינו ששורה בקרבי החלק יעקב, חלק התורה, שעל ידו הנני מתאחד עם הקב"ה."

אם כל אחד מישראל הוא אות בתורה - און ער איז א שטיק תורה, יש בו חיבור ואיחוד עם אלקות, מובן היטב את החשיבות המיוחדת שיש לכל אחד מישראל! כי אין לך אחד מישראל שהוא דבר פרטי לעצמו, אלא כל אחד הוא חלק מהכלל, ובהעדרו יש חסרון לכל הכלל כולו... משל לספר תורה שחסר בו אפילו רק אות אחת, או אפילו לא חסר אלא שלא נכתב כדן, הרי זה פוסל את כל הספר תורה כולו, ואי אפשר לקרוא בו, למרות שהוא נכתב בתכלית ההידור עם כל הכוונות והיחודים. כי לכל אות בתורה יש תפקיד מיוחד, שעל ידו נחשב הספר תורה לספר מושלם, כך כל אחד מישראל הוא אות בתורה ויש לכל אחד מישראל את התפקיד וחובתו בעולמו, וחסרונו הוא חסרון לשלימות כל הספר - שהוא שלימות קומת כלל ישראל.

את הדברים האלה - את גודל ערכו וחשיבותו של כל אחד מישראל, ואת גודל החיבה שיש לו לכל אחד ואחד, הראנו השי"ת לדעת בעיקר בספר חומש הפקודים, וביותר בפרשת במדבר, שמתוך חיבתם של ישראל, פתח במנינם, להורות שכשם שחכמי ישראל נקראים 'סופרים' על שם שסופרים כל אות ואות בתורה, כך הקב"ה שהוא ותורתו חד, סופר את כל אותיות התורה שהם נשמות בני ישראל, וכשם שאי אפשר להחסיר ולוותר על שום אות וקוץ ותג שבתורה, כך הקב"ה אינו מוותר על

שום אחד מישראל, ולא ידח ממנו שום נדח...!

באחד מימי הפורים בתקופת כ"ק מרן רבינו זי"ע הכריז הגבאי קודם קריאת המגילה לכוון לצאת ידי חובת... ומחיית עמלק, ובתוך כך צעק אחד מן הקהל - וגם מחיית... [אחד המנהיגים הציונים דאז], רבינו זי"ע נרעד ונדדעזע כל כולו, והחוויר כסיד ממש, קרא לו וצעק לעברו: ווי קענסטו זאגן אזוי אויף א איד - איך אתה יכול לומר כך על יהודי?? אותו אחד אחז בו מעשה נערות... ובצירוף ההיתר המדומיין שבפורים מותר הכל, הרהיב עוז בנפשו, וענה לרבינו זי"ע: ער איז נישט א איד! ושוב נדדעזע רבינו ושאל אותו, אמור לי, אילו הוא ימות בלא בנים האם תהיה אשתו פטורה מייבום וחליצה? והרי שם נאמר הטעם: "שלא ימחה שמו מישראל...!".

ולא זו בלבד! אלא גם כל ייחוסם של ישראל הוא החלק אלוקי שהוא גם קדושת התורה שבקרבתם, מבאר רבינו זי"ע במאמרו שאת זה "יש להם משורש האבות, שהיו בטלים לגמרי בפני הדר גאונו ית"ש, והיו לעצם התורה, בבחינת קוב"ה ואורייתא וישראל חד, והם הנחילו זאת לזרעם אחריהם בדורות הבאים". ומשום כך, בשעה שקיבלו ישראל את התורה נתקנאו בהם אומות העולם, ושאלו: מה ראו אלו להתקרב יותר מכל אומות העולם? "סתם הקב"ה את פיהם ואמר להם הביאו לי ספר יוחסין שלכם כשם שמביאים בני" (מדרש ילקוט). והוא מקושי ההבנה שהרי אמרו חז"ל (קידושין טו.) תורה מונחת בקרן זוית כל הרוצה ליטול יבוא ויטול, ומאימתי צריך להיות יחסן בשביל לקבל את התורה? ויותר מזה יש להבין, הרי הקב"ה רצה לתת להם את התורה והם סירבו לקבל, וא"כ על מה הם מתלוננים?.

על כך מבאר רבינו (הובא בביאורים אות ו):

"על פי יסוד מאמר כ"ק מרן אדמו"ר הזקן זי"ע אשר כל המשא ומתן עם אומות העולם בענין נתינת התורה היה ליתן להם רק מצוות גולמיות, היינו שלא יהא להם שום כח לחדש דבר, רק מה שישמעו מפורש, משא"כ לישראל ניתן גם כח הפירוש והחידוש בתורה, והענין בזה, כי כח החידוש שבתורה הוא פנימיות רוחניות התורה, שעל ידי זה נוצר התקשרות ודביקות בין הקב"ה לישראל, שהוא בחי' ההתבטלות וההתכללות באורו ית' נר הנכלל באבוקה, ובחי' זו של התבטלות שייכת רק אצל ישראל, שמעצם טבעם ושורש נשמתם יש בהם מדה זו... לא כן אומה"ע, המה בעצם טבעם מלאי גאווה והתנשאות... ומפאת זה זכו ישראל לקבל את פנימיות התורה, בבחי' קשר של קיימא שבלתי אפשר להתק ממנה, כדוגמת בן הנמשך ממוח האב שהוא קשור עם האב ביחוד נפלא (עיי' תניא פרק ב).

ומסיים שם רבינו בהוראה למעשה: "ויצא לנו מזה מוסר השכל איך שצריך האיש הישראלי לעמול ולהתייגע לחדש בתורה, שזהו עיקר הקשר בין הקב"ה לישראל להתאחד עמו ית' בבחינת בן ביחוד נפלא שאין כמוהו בכל היחודים...!".

והביאור בזה, כי ככל שהאדם עוסק יותר בסוגיות קשות או ענינים קשים המצריכים עיון רב, ואינו לומד רק בשטחיות, או גם כשהוא לומד בבקיאות אינו מחפש דרכים איך להקל מעליו את עמל

התורה, הרי כפי העיון והתאמצות השכל, כך מתחזק היחוד שלו עם הקב"ה יותר ויותר ביחוד נפלא שאין כמוהו, ואשר לכן נקרא יגיעת התורה בשם 'עמל התורה, וכפירושו של הרה"ק מרופשיץ ז"ע, שעמל הוא מלשון "עמילן" של טבחים (פסחים מ ב), שהוא בצק שעשוי מקמח שלא הביאה שלישי, ומניחים אותו על פי החבית של יין כדי לשאוב בזה את הזוהמה שיש בתוך החבית, כמו כן עמל התורה שואב את כל הזוהמה שיש בתוך האדם, ומכשירו לחיבת הקודש להתייחד על ידי התורה עם נותן התורה. אבל אם אינו עמל ואינו מתאמץ כל כך בלימודו, הרי הוא כמי שרק מציץ על המלך מחרכים מרחוק, אבל אינו מתייחד עמו... ולכן גם מי שמוחו חלש, או שהוא בזמן שתלמודו קשה עליו, ואינו יכול ללמוד סוגיא קשה, רק דברים קלים, אבל עצם הלימוד בא לו בקושי וביגיעה, ועם כל זאת הוא מתאמץ ללמוד בעמל ובסקידה, אזי גם הוא לומד דברים פשוטים, אבל כיון שזוהו תורתו שלומד באף - מתוך עמל ויגיעה, היא עמדה לו, שבזה הוא מתייחד עם מלך מלכי המלכים הקב"ה ביחוד נפלא שאין כמוהו, כמו מי שלומד בעיון רב את הסוגיות החמורות בש"ס, ולפעמים תהיה ייחודו אפילו גדול יותר ממי שלומד בעיון סוגיא קשה אבל בלי יגיעה כמוהו, שלמרות שלומד סוגיא קלה הוא מתייחד עם הקב"ה ביחוד נפלא שאין כמוהו...

אמור מעתה, אומות העולם מתלוננים על שהם נחשבים לגולמים שאינם ראויים לקבל חלק בתורה מלבד כמה מצוות גולמיות, בלי שיהיה בידם שום כוח לחדש בה דבר, ולמה נשתנו מישראל שכל התורה בידם וברשותם, עד שהקב"ה בכבודו ובעצמו אומר לבי"ד מעלה: "אני ואתם נרד לבי"ד של משה?" על זה משיב להם הקב"ה, שישאל הם יחסנים מצד שהם עצם התורה, וקוב"ה אורייתא וישראל חד ממש ביחוד נפלא שאין כמוהו בכל היחודים.

וזהו מה שכתב הרמב"ם ז"ל (פ"י מהלכות מלכים ה"ט -): "עכו"ם שעסק בתורה חייב מיתה, ולא יעסוק אלא בשבע מצוות שלהם בלבד... ואין מניחים אותם לחדש דת ולעשות מצוות לעצמן מדעתן, אלא או יהיה גר צדק ויקבל עליו כל המצוות, או יעמוד בתורתו ולא יוסיף ולא יגרע, ואם עסק בתורה או חידש דבר מכין אותו ועונשין אותו, ומודיעין אותו שהוא חייב מיתה על זה..." עכ"ל הטהור.

מיט אנדערע ווערטער, אומרים לגוי, התורה שלך היא מצוות גולמיות בלבד!, תלמד ותתנהג כגולם, כי גולם נולדת וגולם תמות. וכל זה מפני שעמל התורה וחידושי תורה הם מעשה של יחוד עם המלך, ולכן לא עשה כן לכל גוי ומשפטים בל ידעום, ועל זה --- ה-ל-ל-ו-ק-ה... על הזכות הגדולה שיש לנו להתייחד עם המלך ביחוד נפלא שאין כמוהו בכל היחודים.

לפי זה מובן כל המעשיות כמין חומר. גוי שלומד תורה, גם אם ילמד כל ימיו ולא רק שני עשורים, לעולם לא יהיה לו חיבור אל התורה!, כיון שהוא אינו חלק מהתורה, אין לו בית קיבול לקבל ולהתחבר אל קדושת מקור מוצא התורה, ולעולם ישאר רק כגולם בלי צורה, ולכן אין כל פלא על אותו בחור גוי, שקם וברח וחזר למקורו לחיות כגוי גמור. [ואם הארץ נזדעזה על כך הרי זה בגלל שלא ידעו את כל האמור כאן...]. ולאידך גיסא אין כל פלא על רונן וכל חבריו היהודים שנידחו, שכאשר רק נגעו בקלאמקע של התורה, בעצי חיים של התורה, מיד נתקיים בהם ההבטחה של 'כי לא ידח ממנו נדח' וגם הם חזרו תיכף ומיד לצור מחצבתם, אל מקורם ושרשם, וכמו שכתב הרה"ק בעל שם משמאל ז"ע (מצורע תרע"ג): "על ידי התורה יכול כל איש ישראל אפילו הרחוק בתכלית הריחוק להתקרב..."

ובהכרח כאשר יגע בתורה נכנסת בו חיות מחדש, ויכולים לזכות את הנפש חיה מחדש...!". ועל זה אנו מודים משבחים ומברכים: ברוך אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו - על שנתן לנו והכניס בנו את עצם התורה עצמה שכל אחד מישראל הוא עצם התורה, ועי"ז אנו מתייחדים אתו ביחוד נפלא שאין כמוהו בכל היחודים.

ומעתה כאשר אומרים: אני מאמין שזאת התורה לא תהא מוחלפת ולא תהא תורה אחרת מאת הבוית"ש, יש לכוון בקוב"ה אורייתא וישראל חד ממש, שכשם שאני ה' לא שניתי, הוא קיים ושמו קיים וכסאו נכון ומלכותו ואמונתו לעד קיימת, כמו כן דבריו - דברי תורתו חיים וקיימים נאמנים ונחמדים לעד ולנצח נצחים, ולא רק התורה ונותן התורה, אלא עלינו ועל בנינו ועל דורותנו ועל כל דורות זרע ישראל, כי נצח ישראל לא ישקר, ולא ידח ממנו נדח לעד ולנצח נצחים, אה! אשרנו מה טוב חלקנו... אשרנו כשאנו משכימים ומעריבים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ומתייחדים בכל יום תמיד עם קוב"ה ותורתו ביחוד נפלא שאין כמוהו בכל היחודים.

שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד כה.

היכן התחיל כל התהליך הזה? איך נתהווה כזו הבדלה בין ישראל לעמים? מאברהם אבינו.

כאשר הלך אברהם עם יצחק אל העקידה, נאמר: 'וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחוק, ויאמר אברהם אל נעריו שבו לכם פה עם החמור, ואני והנער נלכה עד כה.' יש שני מדרשי חז"ל על פסוק זה ושניהם תמוהים ביותר. הראשון: שאמר אברהם לנעריו 'שבו לכם פה עם החמור' - עם הדומה לחמור. די פערד בלייב דא. מדוע היה צריך אברהם אבינו לדבר בשפה כזו, ולמה בער לו כל כך להמשילם דוקא כאן לחמור? והמדרש השני הוא על הכתוב: 'ואני והנער נלכה עד כה' - עד מתן תורה, שנאמר 'כה תאמר לבית יעקב וגו'. והוא תמוה, איך נכנס כאן מתן תורה, ואיזה קשר יש בין העקידה למתן תורה.

אלא שאברהם אבינו הכין כאן את הכח שיש בנשמת ישראל להיותם עצם התורה, שהוא מכוח ההתבטלות בתכלית לרצון ה', ואין לך התבטלות יותר ממעשה העקידה, לכן אמר אברהם ליצחק, ראה מה בין ישראל לגוי, שהם עם הדומה לחמור, חמור נולד וחמור ימות, ואילו אני והנער נלך מתוך מסירות נפש להכין את עצמנו ואת כל עם ישראל לכה תאמר לבית יעקב - למתן תורה, ששם נאמר 'והייתם לי סגולה מכל העמים' וכפירושו של האור החיים הק' (שם), שהכוונה על זה שאין סגולת התורה והמצוות רק מכם, כי סגולת התורה ניתנה רק לישראל, ואילו עכו"ם שלמדו תורה חייב מיתה, כי מה לחמור עם התורה ויחוד קוב"ה. דבר זה הוא רק אני והנער נלכה להתייחד עם הקב"ה ביחוד נפלא שאין כמוהו בכל היחודים.

ותמונה אינכם רואים זולתי קול.

היכן אנחנו בכל התמונה הזאת? דבר זה תלוי ועומד באני מאמין שלנו, עד כמה שיהודי מאמין בקוב"ה אורייתא וישראל חד ממש הם, וקודם שעוסק בתורה הוא מתיישב בלבו ומאמין באמת

ובאמונה שלימה שזאת התורה שהולך לעסוק בה בעמל ושקידה, תביא אותו אל היחוד הנפלא, אז יזכה ליחוד הנפלא שאין כמוהו בכל היחודים, אבל אם ח"ו אין אמונתו שלימה, או שאין חושב על זה בכלל, וכל תורתו היא מן השפה ולחוץ, ומה גם שיש לזרים חלק עמו, כשמפסיק ממשנתו, ומתעסק בדברים אחרים, דאס איז א אידישע לערנען? הרי זה כחתן הנכנס עם הכלה בחדר יחוד, וכל כמה זמן הוא מוציא את הפלאפון להתקשר לחבריו, או שמוציא איזה עיתון או עלון לקרוא בו, או שיוצא כל כמה דקות החוצה ומשאיר שם את כלתו לבדה, הלא זאת יקרא יחוד? וכי חתונה יש כאן?, האם יש לו שמץ של תקווה שזוגתו תסכים להיות עמו לרגע אחד במחיצתו...? כמו כן הוא הנישואין עם התורה, א אידישע חתונה הוא כדברי החזון איש זצ"ל: "לימוד התורה ברציפות הוא סוד הקדושה, הלימוד שעה והבטלה שעה הוא סוד התווה האפס וההעדר", ולזה אי אפשר לבוא בלי ידיעה של תורה מה היא? בלי אמונת התורה וסגולתה, וכמו שהאריך בזה הב"ח בסימן מ"ז.

את הדברים האלו חקק וחרט הרה"ק רבי מענדלי מוויטפסק זי"ע בספרו הקדוש 'פרי הארץ' (פרשת דברים), ובלשונו הקדוש והטהור:

...הנה כללא דמילתא להיות עיקר ושורש עסק התורה בכדי להתקשר בשכינה וכדי שהתורה תורהו יראת ה' היא אוצרו ועצות בנפשו. וזהו (תהילים קיב, ח) נכון לבו בטוח בה', ויאמין באמונה שלימה שאחר היגיעה ועסק התורה ימצא מרגוע לנפשו לבוא אל הקודש ומכשיר אותו לחיבת הקודש באהבה וחיבה ויהיה בפיו כדבש למתוק, ...שעיקר תנאי עסק התורה צריך שתורהו התקשרות ואהבת ה' והדבק במדותיו וכשיאמין באמונה שלימה שהתורה תופיע עליו נהרה בהילה נרה עליו ראשו, אז בהתייחדו עם עסק התורה יבא אל יחוד והתקשרות אמתי ובקע כשחר אורו על ידי אותו האמונה.

וזהו מאמר הפסוק 'אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה', על דרך משל, לאדם המחפש אוצרות ומטמונים וצריך לחפור חפירות ולהוציא העפר, הנה מקבל הוא על עצמו בשמחה כובד נטל החול ומשא העפר והחפירה מחמת אמונתו שימצא המטמון בחפירתו, ואחר שימצא המטמון משער בעצמו גודל הנאה שיגיע לו בכל חפץ אשר יתאוה לעשות מן המטמון, על דרך זה אמרו רז"ל (ברכות יג), בתחילה יקבל עליו עול מלכות שמים שהיא היראה והאמונה כידוע ואח"כ יקבל עליו על מצות ועול תורה, כי אז צדיק באמונתו יחיה ותועיל לו התורה והמצות לזכך חומרם ולדבק באלהות בהתקשרות ויחוד גמור ולתת עצות בנפשו מכל עניני היצירה כי התורה אור ותאיר לו, מה שאין כן אם לא יקדים היראה והאמונה בה' ובתורה שבוודאי יאיר חשכו, כל התורה ומצות לא יועילו וישאר מגושם כמו שהוא. ואפשר לומר שזהו מה שאמרו רז"ל (מגילה ו) "יגעתי ומצאתי תאמין". פירוש, כי אחר היגיעה שימצא צריך אמונה שבוודאי ימצא ובלתי האמונה אינו מועיל היגיעה. ע"כ מדבריו הבוערים כאש קודש.

תגלון פתגמין ותמרון חידושא.

איך מגיעים לדרגות גבוהות כאלו של הרבי ר' מענדלי? האם זה בכלל שייך לאנשים כערכנו? האיך אנו מרבים לדבר גבוהה יותר מדאי?.

כל השאלות הללו הם שאלות של היצר סוכן בנו... אבל רבינו הגדול, דער הייליגער ישמח ישראל זי"ע מחזק ומעודד אותנו שבדאי כל הדברים האלו שייכים לנו ונטועים בכל אחד ואחד, ואף נותן עצתו אמונה איך לבוא למדרגה זו כאשר דיבר בקדשו (ויחי אות ד"ה ובדברי - הראשון): ... על ידי נקודת אמת, כאשר מחשב ומתבונן יותר באמת פחיתות ערכו, ולעומת זה יקרת ערך רוממות תורה הקדושה, תורת השם, ומי הוא שילמוד ויהגה בה, ולפני מי הוא לומד - קדם רבון עלמין, קדם מלכא עילאה קדישא, "על ידי התבוננות זו נעשה מקושר ומחוכר במקור האמת באור פני מלך חיים, וזוכה במילין סתימין תגלון פתגמין - לגלות סתרי תורה, ובכחינת נפש לידע יקרת ערך נפשו החלק אלקי שנטוע ומושרש בלבו, שהגוף הוא הנגלה והנשמה הוא הסוד, ותמרון חידושא - שזוכה להשיג השגות והערות חדשות מה שהי' נעלם ברעיון עד עתה.

את כל הדברים האלו שמעו ישראל במילה או באות אחת של אנכי - אנא נפשי כתיבת יהבית!, שהקב"ה צמצם את עצמו בתוך התוה"ק כדי שקוב"ה אורייתא וישראל יהיו חד ממש, ואז השיגו ישראל את 'אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו'... והבינו את גודל ועומק מעלת רום ערך התוה"ק ומעלת כל אחד ואחד מישראל, עד שחזרו לאחרויהם מגדל יראת הרוממות שנפל עליהם מחמת גילויים אלו. ואת כל זה צריך ללמוד ולהפנים בפרשת במדבר הקודמת תמיד לחג השבועות, ולהתעורר בקריאת הפרשה המעוררת את הזמן, איך שהקב"ה סופר ומונה את כל אחד מישראל מתוך חיבתו, לכולם בשמות יקרא, כי כל אחד הוא אות בתורה, ו-כ-ו-ל-ם בלי יוצא מן הכלל חביבין לפניו!...

ברם! עליו לדעת עוד, כי אף אם אמנם כל אחד ואחד יש לו את מקומו ואת תפקידו כפי שורש האות שלו בתורה, אבל כל אחד הוא חלק של שלימות כל התורה וכל הבריאה כולה. וכמו שבלי האות שלו בתורה יהיה הס"ת פסול, כך יש לו לדעת שבלי האות של השני אפילו אם יחסר רק קוץ קטן ממנו יהיה ג"כ הס"ת פסול, וכמו שאסור לפסול את האות של השני כן אסור לפסול את האות שלו בעצמו... ואוי לו למי שפוסל את הספר תורה של יחוד קוב"ה ושכינתיה!, וזהו ההכנה דרבה לחג השבועות זמן מתן תורתנו הבעל"ט, 'מנו ועצרו' - רק לאחר האמונה בגודל חביבותו של ישראל שמתגלה מתוך מניינן, אפשר לבוא לחג העצרת, ובאמונת אומן שקוב"ה וזאת התורה וכל אחד מישראל, לא תהא מוחלפת, ולא תהא תורה אחרת מאת הבוית"ש, וביחוד של קוב"ה אורייתא וישראל חד, ביחודא שלים, שאין יחוד נפלא כמוהו בכל היחודים.

גוט שבת גוט שבת, און א פריילעכע לעכטיגע און א לוסטיגע שבת,
מיט א פריילעכע לעכטיגע חודש בכל מילי דמיטב.

שבת שלום ומבורך.

שבת של התגלות צפונות התורה.

שבת של אתה אחד ושמן אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד.

שבת של אמונה בזאת התורה וכל הכלול בה, שלא תהא מוחלפת לעד ולנצח נצחים.

שבת של התקשרות עם שורש האבות שהיו לעצם התורה, והנחילו זאת לזרעם אחריהם בדורות הבאים."

קוב"ה אורייתא וישראל חד ממש בשרשם מכוח האבות

ספר במדבר הנקרא גם בשם ספר חומש הפקודים, על שם שנמנו שם ישראל כמה פעמים, וכפרש"י: לגודל חיבתן של ישראל מונה אותם בכל שעה. הרי שספר זה נפתח בהראות לעין כל את גודל חיבתן של ישראל אצל אביהם שבשמים, אלא שצריך להבין מה התכלית ביריעה זו, וגם מה שסידרו לנו חז"ל לקרוא תמיד פרשת במדבר קודם העצרת, וכפי הסימן שנתן לזה בעל הטור 'מנו ועצרו', הלא דבר הוא, מה יש בפרשה זו הוראה המקדימה את חג השבועות זמן מתן תורתנו הבעל"ט.

וכ"ק מרן רבינו האמרי מנחם זי"ע במאמרו הק' מבאר את כל זה לעומקה ולרוחבה כדרכו בקודש, בהקדמת דברי הילקוט בתחילת הפרשה: בעשה שקיבלו ישראל את התורה נתקנאו אומות העולם בהן מה ראו להתקרב יותר מן האומות, סתם פיהן הקב"ה אמר להן הביאו לי ספר יוחסין שלכם, ... שלא זכו ישראל ליטול את התורה אלא בשביל היוחסין שלהן.

ודברי המדרש לכאורה נפלאים מאד, ראשית מהו ענין היחוס יתירה שיש להם לישראל יותר מכל אומות העולם. ועוד למה צריך יחוס בשביל לקבל את התורה, הלא התורה מונחת בקרן זוית לכל הרוצה ליטול.

ורבינו מבאר היטב את עומק המכוון בזה, על פי היסוד שאמרו בזה"ק: "קוב"ה אורייתא וישראל חד" כי זרע ישראל ערת עם קודש הנה הם עצם התורה, וישראל נטריקון' יש ש'ישים ר'יבוא א'ותיות ל'תורה כי כל איש ישראל הוא חלק התורה, והסימן לכך, שהם נכנעים ומתבטלים וממעטים עצמם לפני השי"ת מעצם טבעם להיות נכללים באור אין סוף ב"ה.

וכח זה יש להם לישראל משורש האבות, שהיו בטלים ונכנעים לגמרי בפני הדר גאונו ית"ש, והיו לעצם התורה, בבחינת קוב"ה ואורייתא וישראל חד, הם הנחילו זאת לזרעם אחריהם בדורות הבאים. וזוהי תשובת הקב"ה לאומה"ע 'הביאו לי ספר יוחסין שלכם כשם שבני מביאין', ולכן נאמר במדבר סיני, כי זה כל מעלתם, אשר על ידה ראויים לקנות התורה, היותם בטלים בביטול ממש, הפקר כמדבר, לפני השי"ת.

וממוצא הרברים נשכיל להבין הענין שצריך ללמוד התורה הק' מתוך הכנעה וביטול, כי רק ע"י שממשיכים לעסוק בתורה וללכת ברכי התורה מתוך הכנעה וענוה, בזה ממשיכים להשאר רבוקים בשורש, ביחוס האבות, שהם עצם התורה, בבחינת קוב"ה ואורייתא וישראל חד, לא כן ע"י ניתוק מלימוד התורה מתוך הכנעה וענוה, הם מתנתקים משורשם, שורש יחוס האבות, ואין להם שום שייכות אל התורה, וח"ו מתנתקים ע"י כן מן השי"ת, ולכן אמרו בזה"ק כל מאן דלא אשתרל באורייתא אסיר למקרב לגביה לאשתתפא בהדיה, כי אם אין

לו תורה אין לו גם חיבור עם הקב"ה ממילא אסור להתחבר עמו. אבל המחובר אל התורה יש לו קשר ודביקות עם הקב"ה, ממילא משמרתו מכל רע, שהרי לא יגרוך רע כתיב, ויש לו רק טוב כל הימים.

נזכה להכנעה אמיתית ועל ידי זה נישאר בשורש האבות שהם עצם התורה ונזכה להכלל בהשי"ת בבחינת קוב"ה ואורייתא וישאלא חד, אמן כן יהי רצון.

תוכן המאמר

- כאשר התחילו משה ואהרן ונשיאי ישראל את מנין בני ישראל, הקהילו את כל עדת ישראל באחד לחודש השני, וכל אחד הביא עמו ספר יוחסין ועדי חזקת לידתם, כדי להתייחס על ידם על השבט, כמו שנאמר: ויתילדו על משפחותם. וכפרש"י; שהביאו ספר יחוסיהם ועידי חזקת לידתם כל אחד ואחד, להתייחס על השבט. אבל במדרש ילקוט מבואר עוד יותר מזה, שהתייחסותן של ישראל הוא מה שמכשיר אותם לקבלת התורה, שלא זכו ליטול את התורה אלא בשביל היוחסין שלהן. וכיון שאין ייחוס לעכו"ם לכן אינם ראויים לקבלת התורה.
- ודבר זה הוא מקושי ההכנה, ראשית, מהו ענין הייחוס שיש לישראל יותר מאומות העולם. ועוד, למה צריך ייחוס בשביל התורה, הלא התורה מונחת בקרן זוית וכל הרוצה ליטול יבוא ויטול. ומבאר רבינו על פי דברי הזוה"ק: 'קוב"ה ואורייתא וישאלא חד', והענין בזה, כי זרע ישראל עדין עם קודש הנה הם עצם התורה, שהרי כל הבריאה שהיא בחינת תורה, לא נבראה אלא בשבילם, וישאלא נומריקון יש שישים ריבוא אצותיות לתורה כי כל איש ישראל הוא חלק התורה. ולכן הם נכנעים ומתבטלים וממעטים עצמם לפני השי"ת מעצם טבעם, מחמת היותם עצם התורה, בבחינת קוב"ה ואורייתא וישאלא חד, להיות נכללים באור אין סוף ב"ה.
- וכח ההתבטלות וההכנעה להשי"ת שיש לישראל בטבעם הוא משורש האבות, שהיו בטלים ונכנעים לגמרי בפני הדר גאווני ית"ש, והיו לעצם התורה, בבחינת קוב"ה ואורייתא וישאלא חד, הם הנחילו זאת לזרעם אהריהם בדורות הבאים. וזוהי תשובת הקב"ה לאומה"ע 'הביאו לי ספר יוחסין שלכם כשם שבני מביאיך, היינו שישראל בטבעם נכנעים להשי"ת בכיטול ממש מכה היותם עצם התורה מתולדתם, מיחוס האבות, מה שאין כן ביתר העמים, לפיכך ראויים המה בצדק להתקרב יותר מן האומות לקבל התורה.
- וממוצא הדברים נשכיל להבין הענין שצריך ללמוד התורה הק' מתוך הכנעה וכיטול, כי אף שזרע ישראל המה עצם התורה, ומוכרחים לכאורה לילך בדרך התורה מעצם טבעם, הנה המשך היות להם טבע זה הוא רק ע"י שממשיכים לעסוק בתורה וללכת בדרכי התורה מתוך הכנעה וענוה, בזה ממשיכים להשאר דבוקים בשורש, ביחוס האבות, שהם עצם התורה, בבחינת קוב"ה ואורייתא וישאלא חד, לא כן ע"י ניתוק מלימוד התורה מתוך הכנעה וענוה, הנה הם מתנתקים משורשם, שורש יחוס האבות, ואין להם שום שייכות אל התורה, וח"ו מתנתקים ע"י כן מן השי"ת, שכל הדביקות אליו ית' היא באמצעות תורתו

הק', בבחי' קוב"ה ואורייתא וישראל חד.

- וזהו הטעם שאמרו בזה"ק שכל מי שאינו משתדל בתורה אסור להתקרב אליו ולעשות עמו שותפות, כי אם אין לו תורה אין לו גם חיבור עם הקב"ה ממילא אסור להתחבר עמו. וזהו שאמר רבי נהוראי מניה אני כל אומנות שבעולם וכו', כשאדם בא לידי חולי או לידי זקנה או לידי יסורין ואינו יכול לעסוק במלאכתו הרי הוא מת ברעב, אבל התורה אינה כן אלא משמרתו מכל רע בנערותו ונותנת לו אחרית ותקוה בזקנותו, כי ע"י התורה יש לו קשר ודביקות עם הקב"ה, ממילא משמרתו מכל רע, שהרי לא יגורך רע כתיב (תהלים ה, ה), ויש לו רק טוב כל הימים.
- האדם בנפשו שמה שיש לו הוא מכוחו ומלאכתו, אבל כאשר מופיע עליו הש"ק ביקרו אז מבין כי כל מלאכתו הוא אפס ותוהו, וכל הכוח ממלאכתו בששת ימי המעשה הוא לה' אלקיך, ועי"ז נשפע שפע וברכה לכל שיתא יומין.

לפני הש"ת מעלם טבעם (עי' חולין פט:), שזה מחמת היותם עלם התורה, מלד זה המה בטלים לגמרי, בזחינת קוב"ה ואורייתא וישראל חד (זה"ק ח"ג עג:), להיות נכללים בצור אין סוף ב"ה.

וזו הכח יש להם לישראל משורש האבות, שהיו בטלים ונכנעים לגמרי בפני הדר גאונו ית"ש, והיו לעלם התורה, בזחינת קוב"ה ואורייתא וישראל חד, הם הגחילו זאת לזרעם אחריהם בדורות הבאים.

וזוהי תשובת הקב"ה לאומה"ע 'הביאו לי ספר יוחסין שלכם כשם שבני מציאין', היינו ישראל בטבעם נכנעים להש"ת בציטול ממש מח היותם עלם התורה מתולדהם, מיחוס האבות, מה שאין כן ביתר העמים, לפיכך ראויים המה בלדק להתקרב יותר מן האומות לקבל התורה, 'לכך מנאס' יוחסם 'צראש הספר הזה', שנזכר שם 'במדבר סיני' הרומז על הכנעה, כאמרם ז"ל (במדבר"ד, ז) כל מי שאינו עושה עמנו כמדבר הפקר אינו יכול לקנות את החכמה והתורה לכך

[ט] ויתלדו על משפחותם (ו, יח), איתא בילקוט (במדבר תפד) בשעה שקיבלו ישראל את התורה נתקנאו אומות העולם בהן מה ראו להתקרב יותר מן האומות, סתם פיהן הקב"ה אמר להן הביאו לי ספר יוחסין שלכם, שנאמר (תהלים ז, ז) הבו לה' משפחות עמים, כשם שבני מציאין, ויתלדו על משפחותם, לכך מנאס צראש הספר הזה וכו', וידבר ה' במדבר סיני שאו את ראש כל עדת בני ישראל (ו, א), שלא זכו ליטול את התורה אלא בשביל היוחסין שלהן.

ולבאר דבריהם ז"ל אפשר לומר, כי זרע ישראל עדת עם קודש הנה הם עלם התורה, שהרי כל הבריאה שהיא זחינת תורה, כדאיתא בז"ר (ו, א) (ח) שהיה הקב"ה מביט בתורה ובורא את העולם, לא נבראה אלא בשבילם, צראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית וייק"ד לו, ז) כי המה עלם התורה, כאשר משום הכי ישראל נוטריקון י"ש ש"יסיס ריבוא איותיות ל'תורה (נגלה עמוקות ואתחנן אופן קפו), כי כל איש ישראל הוא חלק התורה, והסימן לכך, שהם נכנעים ומתבטלים וממעטים עלמם

נאמר במדבר סיני, כי זה כל מעלתם, אשר על ידה ראויים לקנות התורה, היותם בטלים בדיבור ממש, הפקר כמדבר, לפני השי"ת.

שאף שנבראו עם האורות, נסתלקו האורות על ידי גיאות, שאמרו כאו"א אני חמלוך.

וזהו דאיתא במד"ר (שם, ה) וידבר ה' אל משה במדבר סיני זהו שאמר הכתוב (תהלים קמו, כ) לא עשה כן לכל גוי, כלומר כח זה, להכניע ולהבטל אל מול הבורא ית', בהבטלות ממש, 'לא עשה כן לכל גוי', שאין זאת לקום אומה ולשון, ומשום הכי 'ומשפטים כל ידעום', משפט איתא במקובלים (שער הכונות דרושי ראש השנה דרוש ו) הוא זעיר אנפין שהוא תפארת (ע"ח שער א ענף ה) שהוא בחינת תורה (תיקו"ז ו), היינו שלא הודיעם התורה, כי אין להם שום שייכות אליה כלל.

וזהו מאמר חז"ל (ש"ר יז, ב) אמרו ישראל לנו יודעין כוחה של תורה לפיכך אין לנו זזין מן הקב"ה ותורתו, ר"ל לנו יודעים כוחה של תורה, שהיא הכנעה וביטול גמור, שאינה מתקיימת בלתי זאת, לפיכך אין לנו זזין מן הקב"ה ותורתו, כלומר מכח זה, בכח ההכנעה, הגנו משיגים דביקות גמורה זו ית' ואין זזין ממנו, בבחינת קוב"ה ואורייתא וישראל חד.

ומבוצא הדברים נשכיל להבין הענין שארץ כלמוד התורה הק' מתוך הכנעה וביטול, כדאיתא בגמ' (סוטה כ"א) אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שמשים עצמו כמי שאינו, כי אף שזרע ישראל המה עצם התורה, ומוכרחים לכאורה ליכך בדרכ התורה מעלם טבעם, הגה המשך היות להם טבע זה הוא רק ע"י שממשיכים לעסוק בתורה וללכת בדרכי התורה מתוך הכנעה וענוה, בזה ממשיכים להשאר דבוקים בשורש, ביחוס האבות, שהם עצם התורה, בבחינת קוב"ה ואורייתא וישראל חד, לא כן ע"י ניתוק מלימוד התורה מתוך הכנעה וענוה, הגה הם מתנתקים משורשם, שורש יחוס האבות, ואין להם שום שייכות אל התורה, וח"ו מתנתקים ע"י כן מן השי"ת, שכל הדביקות אליו ית' היא באמצעות תורתו הק', בבחי' קוב"ה ואורייתא וישראל חד, וזה הוא כדוגמת שבירת הכלים ומיתת המלכים,

ומפאת כן איתא בזה"ק (ח"ג פ.) כל מאן דלא אשתדל באורייתא אסיר למקרב לגביה לאשתתפא בהדיה, כי אם אין לו תורה אין לו גם חיבור עם הקב"ה ממילא אסור להתחבר עמו.

וזהו שאמר רבי נהוראי (קידושין פב.) מניח אני כל אומנות שבעולם וכו', כשאדם בא לידי חולי או לידי זקנה או לידי יסורין ואינו יכול לעסוק במלאכתו הרי הוא מת ברעב, אבל התורה אינה כן אלא משמרתו מכל רע בנערותו ונותנת לו אחרית ותקוה בזקנותו, היינו כי ע"י התורה יש לו קשר ודביקות עם הקב"ה, ממילא משמרתו מכל רע, שהרי לא יגורד רע כתיב (תהלים ה. ה), ויש לו רק טוב כל הימים.

בזבח להכנעה אמיתית ועל ידי זה נשאר בשורש האבות שהם עצם התורה ונזכה להכלל בהשי"ת בבחינת קוב"ה ואורייתא וישראל חד, אמן כן יהי רצון.

סיכום המאמר

אנו מצרפים בזה חלק ממאמרו של רבינו בפרשה זו את ד' שישי בה מתוכן וסיכום המאמר כאן בחלק ההוראה למעשה:

...עיקר התפשטות הגשמיות היא כמדת ענוה והכנעה, כדאינא בנתיבות שמדת הענוה מתייחסת אל השכל, היינו כי הבעל גאווה הוא מגושם, שהרי מתפאר מהגשם שלו, ומחשיב גופו וחומריותו, וזה סימן שמונה בגשמיות ומשוקע בהבלי עוה"ז, [ע"ר ליגט אין נארישקייטן], וממילא אין לו כל שייכות אל התורה שהיא שכל אלקי, כאמרם ז"ל לא בשמים היא לא תמצא בגסי הרוח, שהיא מדה גשמית, והלשון מוכיח כי לשון גסות מורה על עבות וגסות, והעבות הוא לגשם, ועוד הגשם יש לו רחקים מוגבלים, וזהו מדת גם רוח, שהוא מגביל עצמו בגדלות לומר כי כך וכך גדול הוא, על כן אין לו שום שייכות אל התורה, משא"כ הענוה מתייחסת אל השכלי, כי מי שרוחו נשברה כאילו הוא מבטל עצמו מן המציאות לגמרי, ומורה כי הוא ית' הכל ואפס זולתו, והוא מסולק לגמרי מן הגשמיות, ממילא ראוי לקבל התורה, בהיותו ממית 'עצמו' עליה, שממית העצמיות שלו.

וזה הוא דוגמת קידושי אשה, שמסלקת רשותה ורצונה ואז קידושי הבעל תופסין בה, כן הוא, הנו מסלק רשותו ובעלותו, היינו שמבטל א"ע מתוך הכרה שאין לו שום בעלות ועצמיות אלא הכל מהש"ת, שאין שום מציאות זולת מציאותו ית"ש, ובוה מתפשט מכל מחשבות רעות ותאוות גשמיות, ואז יכול להתקרב אל התוה"ק שהיא שכל אלקי, להיות קנין התורה תופסת בו, כאמרם ז"ל אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שמישים עצמו כמו שאינו.

...ומענין זה יוכל להיות הפי' במאמר הכתוב בהודש השלישי וגו' ביום הזה באו מדבר סיני, ופירש רש"י ז"ל לא היה צריך לכתוב אלא ביום ההוא, מהו ביום הזה, שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאלו היום ניתנו, והקשה בספה"ק ישמח ישראל מה הוא ההתעוררות שנתעורר ביום הזה, הלא ביומא קמא לא אמר להו ולא מידי כמאמר הז"ל, ואפשר כי תיכף כשבאו ישראל למדבר סיני שהוא מקום הפקר, מבלי שום רשות עליו, וגם 'סיני' [עם הכולל] בגימטריא 'ענוה', נתעורר בקרבם כח התבטלות לסלק ולבטל רשותם לגמרי כמדבר, ועל זה אמרו 'שיהיו ד"ת חדשים עליך כאילו היום ניתנו', היינו שתכיר שעד עכשיו לא היה לך כלום, רק עכשיו הנך מתחדש בכח התורה ע"י סילוק הרשות, וזה צריך להיות באופן תמידי בלי הפסק, כי אם רגע אחד אינו מסלק רשותו אין לו שום שייכות אל התורה שהיא שכל אלקי.

וז"פ ביומא קמא 'לא' אמר להו 'ולא מידי', היינו זאת אמר להם שיהיו בעיני עצמם בבחינת לא, ולא מידי, 'א גארנישט', כאין ואפס, זה הוא ההכנה העיקרית לקבלת התורה, כי אז יהיו מופשטים מן הגשם וראויים אל התורה.

הוראה למעשה בעבודת ה'

ההוראה כלול גם מדברי רבינו שהובאו בסיכום ובביאורים.

א. הימים האלה עתה הנם ימי מתן תורה, ימים הממשיכים חיות, הנה כל הרוצה להשיג אורחות חיים, להרגיש החיות דקדושה מקדושת הימים האלה, בקבלת התורה שהיא החיים, צריך שלא להרגיש א"ע, וגם לקבל על עצמו אהבת ריעים, בבחינת ויחן שם ישראל נגד ההר שהאחדות ואהבת ריעים מנגד להר הרומז לגיאורת, כי כל מחלוקת נצמח מגיאורת, ובאופן כזה התורה תהיה אצלו סם חיים, כמו שאמר הכתוב 'כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים'.

ב. זה כלל גדול שבאלקות אין התחלקות והתפרדות ח"ו, רק הכל אחדות פשוט, לזאת הנה בלתי אפשרי להתאחד עם הקב"ה ע"י חלק התורה, בבחינת קוב"ה ואורייתא וישראל חד, אלא ע"י אחדות ושלום, לפי שהתורה כולה שלום, שהיא אורותיו של הקב"ה שאין בהם שום התפרדות ח"ו, לפיכך ראוייה להינתן 'לאומה שהיא אוהבת שלום' – שיש בה אחדות, כי רק מכה זה יכולים להתאחד עם הקב"ה, וזהו שאמר רבי עקיבא ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה.

ג. עיקר התפשטות הגשמייות היא במדת ענוה והכנעה, כי הבעל גאוה הוא מגושם, שהרי מתפאר מהגשם שלו, ומחשיב גופו והומירותו, וזה סימן שמונה בגשמייות ומשוקע בהבלי עוה"ו, 'נער ליגט אין נארישקייטן'. וממילא אין לו כל שייכות אל התורה שהיא שכל אלקי, משא"כ הענוה מתייחסת אל השכלי, כי מי שרוחו נשברה כאילו הוא מבטל עצמו מן המציאות לגמרי, ומורה כי הוא ית' הכל ואפס זולתו, והוא מסולק לגמרי מן הגשמייות, ממילא ראוי לקבל התורה, בהיותו ממית 'עצמו' עליה, שממית העצמייות שלו. וזה צריך להיות באופן תמידי בלי הפסק, וזה הוא ההכנה העיקרית לקבלת התורה.

ד. צריך ללמוד התורה הק' מתוך הכנעה וביטול, כי אף שזרע ישראל המה עצם התורה, ומוכרחים לכאורה לילך בדרך התורה מעצם טבעם, אבל זה הוא רק ע"י שממשיכים לעסוק בתורה וללכת בדרכי התורה מתוך הכנעה וענוה, בזה ממשיכים להשאר דבוקים בשורש, ביחוס האבות, שהם עצם התורה, בבחינת קוב"ה ואורייתא וישראל חד, לא כן ע"י ניתוק מלימוד התורה מתוך הכנעה וענוה, הנה הם מתנתקים משורשם, שורש יהוס האבות, ואין להם שום שייכות אל התורה, וה"ו מתנתקים ע"י כן מן השי"ת, שכל הדביקות אליו ית' היא באמצעות תורתו הק'.

ה. כח החידוש שבתורה הוא פנימיות רוחניות התורה, שעל ידי זה נוצר התקשרות ודביקות בין הקב"ה לישראל, שהוא כחי' ההתבטלות וההתכללות כאורו ית' כנר הנכלל באבוקה, וכחי' זו של התבטלות שייכת רק אצל ישראל, שמעצם טבעם ושורש נשמתם יש בהם מדה זו, אבל לאומות העולם לא רצה ליתן להם את כח החידוש שהוא פנימיות התורה, יען כי הם אינם מוכשרים למדריגה זו של התבטלות, ויצא לנו מזה מוסר השכל איך שצריך האישי הישראלי לעמול ולהתייגע לחדש בתורה, שזהו עיקר הקשר בין הקב"ה לישראל להתאחד עמו ית' בבחינת כן ביהוד נפלא.

ביאורים והערות

הספר הזה וכו', וילצר ה' במדבר סיני שאו את ראש כל עדת בני ישראל (א, ו), שלא זכו ליטול את התורה אלא בשביל היוחסין שלהן.

המדרש מדייק א' מדוע פותח ספר במדבר עם מנינם של ישראל. ב' למה צריך הכתוב לומר שהמנין היה במדבר סיני. ושני הקושיות מיתרצי חדא בחברתא, דמדבר סיני רומז על קבלת התורה שהיתה על הר סיני, ובא הכתוב לצוות על מנינם של ישראל על ידי התייחסותם למשפחותם לבית אבותם, לומר לך שלא זכו ישראל לקבל את התורה אלא בשביל היוחסין שלהם, ומעתה לא יכולים אומות העולם לבוא בטענה למה לא ניתנה התורה גם להם, כיון שרק ישראל ראויים אל התורה מצד יחוסם, משא"כ אומות העולם.

אלא שעדיין צריך להבין כמה דברים. ראשית, מהו ענין הייחוס שיש לישראל יותר מאומות העולם. ועוד, למה צריך ייחוס בשביל התורה, הלא התורה מונחת בקרן זוית וכל הרוצה ליטול יבוא ויטול:

ג. ולבאר דבריהם ז"ל אפשר לומר, כי זרע ישראל עדת עם קודש הגה הם עמם התורה, שהרי כל הבריאה שהיא צחינת תורה, כלליתא צ"ר (א, א) שהיא הקב"ה מציט בתורה ובורא את העולם, לא נבראה אלא בשבילם, בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית (ויק"ר לו, ז), כי המה עמם התורה, כאשר משום הכי ישראל נוטריקון י"ש ש"יסיס ר"יבוא חזותיות ל'תורה (מגלה עמוקות ואתחנן אופן הפו). כי כל איש ישראל הוא חלק התורה.

דברי רבינו מה שכתב שישראל עם עצם התורה, כי כל איש ישראל הוא חלק התורה, מבואר יותר בפ' קרח אות ו, וז"ל:

ספר במדבר נקרא בשם 'חומש הפקודים' כיון שמנו בו את ישראל כמה פעמים מתוך חיבתן, ואף שיש עוד הרבה עניינים בספר זה מ"מ נקרא החומש על שם המנין מתוך חשיבותו שאין לו כיטול לעולם, והוא הגורם להשראת השכינה בישראל. כאשר התחילו משה ואהרן ונשיאי ישראל את מנין בני ישראל, הקהילו את כל עדת ישראל באחד לחודש השני, וכל אחד הביא עמו ס'פר יוחסין ועדי חזקת לידתם, כדי להתייחס על דם על השבט, וזהו שנאמר:

א. ויתלדו על משפחותם (א, יח).

פרש"י; הביאו ספר יחוסיהם ועידי חזקת לידתם כל אחד ואחד, להתייחס על השבט. והרמב"ן השיג עליו שלא היו צריכים לכל זה, אלא שנמנו כאן תולדותם למשפחותם. ומבואר כי רק במנין זה הוצרכו לכך, כיון שעדיין חנו כל העדה יחד ולא ניכרו לשבטיהם, אבל לאחר מכן נחלקו לדגלים, והובדלו השבטים זה מזה. על כל פנים לשיטתם מה שאמר הכתוב 'ויתלדו' פירושו 'ויתייחסו'.

אבל במדרש ילקוט מבואר עוד יותר מזה, שהתייחסותן של ישראל הוא מה שמכשיר אותם לקבלת התורה, וכיון שאין ייחוס לעכו"ם לכן אינם ראויים לקבלת התורה:

ב. איתא בילקוט (במדבר תפד) בשעה שקיבלו ישראל את התורה נתקנאו אומות העולם בהן מה ראו להתקרב יותר מן האומות, סתם פיהן הקב"ה אמר להן הביאו לי ספר יוחסין שלכם, שנאמר (תהלים טו, ז) הבו לה' משפחות עמים, כשם שבני מצרים, ויתלדו על משפחותם, לכך מנאס בראש

שני דברים נפרדים וישראל יש להם חלק בתורה, אלא החלק אלוה ממעל אשר בתוככי פנימיות הנפש הישראלית הוא עצמו בחינת תורה:

ד. והסימן לכך, שהם נכנעים ומתצטלים וממעטים עצמם לפני הש״ת מעלם טבעם (עי' חולין פט.). שזה מחמת היותם עלם התורה, מלד זה המה צטלים לגמרי, בצחינת קוב״ה ואורייתא וישראל חד (זוה״ק ח״ג עג.), להיות נכללים בצור אין סוף צ״ה.

מה שכתב רבינו שישראל נכנעים ומתבטלים לפני הש״ת מעצם טבעם, כוונתו לדברי הגמרא בחולין: אמר להם הקב״ה לישראל חושקני בכם שאפילו בשעה שאני משפיע לכם גדולה אתם ממעטין עצמכם, לא כן אומה״ע, המה בעצם טבעם מלאי גאווה והתנשאות, כלשון הגמ׳ (שם) אבל עובדי כוכבים אינן כן נתתי גדולה לגמרוך אמר (בראשית יא, ד) הבה נבנה לנו עיר לפרעה אמר (שמות ה, ב) מי ה' וכ'.

ובפרשת משפטים אות ט כתב רבינו שזה הטעם למה שאמרו חז״ל בהגיגה (ג) שאין מוסרין דברי תורה לעכו״ם, משום שישראל דוקא יש להם מדת ענוה, אבל לא העכו״ם, כי העכו״ם מעצם טבעם המה גאים, לפיכך אין מוסרין להם דברי תורה. וזהו דברי רש״י ז״ל: ואלה המשפטים אשר תשים לפנייהם - לפנייהם ולא לפני עובדי כוכבים.

ומנין להם לישראל טבע זה של הכנעה והתבטלות לפני הש״ת?!

ה. וזה הכח יש להם לישראל משורש האצות, שהיו צטלים ונכנעים לגמרי לפני הדל גאונו ית״ש, והיו לעלם התורה, בצחינת קוב״ה ואורייתא וישראל חד, הם הגמילו זאת לזרעם אחריהם צדקות הבאים.

ענין זה שיש לישראל בטבעם את כח ההכנעה משורש אבותם, אינו רק ענין של ידיעה

...כיונת דבריהם ז״ל, כי קודשא בריך הוא ואורייתא וישראל חד, היינו הש״ת ב״ה, ואורייתא שהיא אורותיו של הקב״ה, וישראל אשר שוכן בתוכם חלק אלוה ממעל, כולם המה חד, כי החלק אלוה ממעל אשר בתוככי פנימיות הנפש הישראלית הוא בחינת תורה - כפי שהוא מכונה חלק יעקב, על שם יעקב אבינו ע״ה שהנו מרכבה למדת תפארת שהיא בחינת תורה, וכאשר מבואר בספח״ק קהלת יעקב (עירך יעקב) יעקב הוא עמוד התורה והוא שורש לכל בחינת נשמות של ישראל - וחלק התורה הלזה מתאחד עם הקב״ה, בבחינת חד ממש, והבן.

וזהו שאמר דוד המלך ע״ה 'לעשות רצונך אלקי חפצתי ותורתך בתוך מעי, ר״ל מפני מה חפצתי לעשות רצונך, ותורתך בתוך מעי, מפני שהתורה הקדושה היא בתוך מעי, היינו ששורה בקרבי החלק יעקב, חלק התורה, שעל ידו הנני מתאחד עם הקב״ה.

אכן זה כלל גדול שבאלקות אין התחלקות והתפרדות ח״ו, רק הכל אחדות פשוט, לזאת הנה בלתי אפשרי להתאחד עם הקב״ה ע״י חלק התורה, בבחינת קוב״ה ואורייתא וישראל חד, אלא ע״י אחדות ושלום, כאשר משום הכי לא היו ישראל יכולים לקבל התורה עד שבאו למדריגת ויחן שם ישראל נגד ההר (שמות יט, ב), כאיש אחד בלב אחד, כדאיתא בילקוט (יתרו עג) אמר הקב״ה התורה כולה שלום ולמי אני נותנה לאומה שהיא אוהבת שלום, היינו לפי שהתורה כולה שלום, ר״ל שהיא אורותיו של הקב״ה שאין בהם שום התפרדות ח״ו, לפיכך ראויה לינתן 'לאומה שהיא אוהבת שלום', שיש בה אחדות, כי מכח זה הוא שיכולים להתאחד עם הקב״ה, והבן. וזהו שאמר רבי עקיבא (ב״ר כד, ז) ואהבת לרעך כמוך (ויקרא יט, יח) זה כלל גדול בתורה.

ורבינו מביא ראיה גדולה וברורה למשנתו שיראל הם עצם התורה, כלומר לא שהתורה וישראל הם

'הביאו לי ספר יוחסין שלכם', וגם יתבאר למה צריך ייחוס בשביל התורה, הלא היא מונחת בקרן זוית לכל הרוצה ליטלה:

ו. זוהי תשובת הקב"ה לאומה^ע 'הביאו לי ספר יוחסין שלכם כשם שבני מצרים, היינו ישראל בנצטעם נכנעים להשי"ת בציטול ממש מחס היותם עלם התורה מתולדתם, מיוחס האבות, מה שאין כן ביתר העמים, לפיכך לאויס המה בלדק להתקרב יותר מן האומות לקבל התורה, 'לכך מנאס' ויחסס 'בלאש הספר הזה', שנזכר שם 'במדבר סיני' הרומז על הכנעה, כאמרס ז"ל (במדבר א, ז) כל מי שאינו עושה עלמו כמדבר הפקר אינו יכול לקנות את החכמה והתורה לכך נאמר במדבר סיני, כי זה כל מעלתם, אשר על ידה לאויס לקנות התורה, היותם בטלים בציטול ממש, הפקר כמדבר, לפני השי"ת.

לכאורה עדיין יש להבין, הרי הקב"ה חזר על כל אומות העולם וביקש ליתן להם את התורה, ולאחר שנודע להם מה כתוב בה, לא הסכימו לקבלה, וא"כ קשה תרתי, א' הרי אין העכו"ם ראויים לקבל את התורה כיון שאין להם הכנעה בטבעם, ואין להם את שורש האבות?. ב' למה באים בטענה מה ראו אלו להתקרב יותר מאלו, הרי גן אותם ביקשו לקרב והם לא הסכימו?.

את זה מבאר רבינו במאמריו לשבועות אות ג, וזל"ק:

אכן נראה לבאר על פי יסוד מאמר כ"ק אא"ז מרן אדמו"ר הזקן זצלה"ה זי"ע אשר כל המשא ומתן עם אומות העולם בענין נתינת התורה היה ליתן להם רק מצוות גולמיות, היינו שלא יהא להם שום כח לחדש דבר, רק מה שישמעו מפורש, משא"כ לישראל ניתן גם כח הפירוש והחידוש בתורה, כמבואר במדרש שכשהמלאכים שואלין להקב"ה מתי נתקדש החודש אומר להם אני ואתם נלך אצל בי"ד של מטה, דישראל קא מקדשי להו לזמנים, וכן בכל

בלבד, אלא יש בזה לחזק את ישראל שכל בלי יוצא מהכלל יכול - וחייב לבוא לבחינה זו, ומו שכותב רבינו בפרשת נשא אות ט שכל מדריגות הכנעה וענוה שיש בישראל הוא רק בכח האבות הקדושים, ומשום כך כל אחד יכול לזכות לזה, והסגולה לבוא לזה הוא בכח השבת קודש שאז נשפע אור הענוה, וזל"ק:

וכל זה בכח האבות הקדושים, כדאיתא במדרש (ש"ר כ, ה) ומשה עלה אל האלקים עלה בענן וירד בענן וזכות אבות עולה ויורדת עמו, כי מכוחם וקדושתם הגדולה שהיו מרכבה למדת הכנעה, אאע"ה אמר ואנכי עפר ואפר, והוא ויצחק אע"ה נתבטלו לגמרי לעשות רצונו ית' במעשה העקידה, וכן יעקב אע"ה נאמר עליו מי יקום יעקב כי קטן הוא, מכח זה יכולים זרעם אחריהם להשיג מדה זו כראוי.

וזהו הכוונה 'נשא את ראש בני גרשון גם הם', היינו אותם האנשים שמרגישים כי הם מגורשים מקדושת נחלת ה' לגמרי מחמת הגאות, דאיתא בגמ' כל אדם שיש בו גסות הרוח אמר הקב"ה אין אני יכולין לדור בעולם, ממילא נסתלק מהם כל הקדושה לגמרי, וע"י זה המה מגורשים מלקבל קדושת התורה חלילה, תנשא את ראשם, להשפיע בקרבם ביטול והכנעה, 'גם הם', פירש רש"י כמו שצויתך על בני קהת, היינו שיוכלו לקנות התורה כבני קהת שהיו נושאי הארון שבו התורה, וכל זאת 'לבית אבותם', בכח האבות הקדושים שהיה בהם מדה זו, מכוחם יוכלו גם הם לבוא לידי התבטלות, להתקשר ע"ז שוב להקדושה ולקבל התורה.

והסגולה לבוא לזה, היא 'לבית אבותם', היינו בכח השבת קודש, כדאיתא בתיקונים (נה) שבת איהי כללא דתלת אבהן, כי מחמת יקרת קדושת השבת נשפע אור הענוה, שהיא כח האבות הק', להתבטל ממש כאין ואפס... ע"ש ביאור הדברים.

ולפי"ז יבאר את תשובת הקב"ה לאומות העולם

אל מול הבורא ית', בהתבטלות ממס', ללא עשה כן לכל גוי, שאין זאת לשום אומה ולשון, ומסוס הכי 'ומשפטיו כל ידעוסי', משפט איתא צמקובלסי (שער המונות לדוכי רלש השנה דרוס ו) הוה זעיר אנפין ש'הוה תפ'אררת וע"ה שער א ענף ה) ש'הוה צחינת תורה (תיקון"ו). היינו שלא הודיעם התורה, כי אין להם שום שייכות אליה כלל.

וכן כתב במאמריו לשבועות אות יא, וביתר ביאור, וז"ל:

ישראל עלו במחשבה (ב"ר א, ד) בעת בריאת העולם, יען כי הם מכירים ברחמי ית"ש, מאחר שממעטים ומכניעים את עצמם, כדאיתא בגמ' (חולין פט). אמר להם הקב"ה לישראל חושקני בכם שאפילו בשעה שאני משפיע לכם גדולה אתם ממעטין עצמכם לפני - היינו כי מי שנכנע והוא בעיני עצמו בשפל המצב הוא מכיר בטובה שעושים לו, היפך הבעל גאוה שמרגיש שמגיע לו הטובה ואינו מכיר בטובה הנעשית לו - וממילא מתקיים על ידם תכלית הבריאה.

וזהו ענין מיתת המלכים שנקרא שבירת הכלים, כי אז כל אחד ואחד התנשא בקרבו לאמור אני אמלך, וממילא לא היו מכירים בטובתו של הקב"ה, ולא יצא תכלית הבריאה, לפיכך היתה השבירה ומתו, עד שבא מלך השמיני, מלך הדר, שנתבטל בפני הקב"ה, והיה מחזיר הכבוד לבעליו, וממילא הכיר בטובתו ית"ש, ונתקיים תכלית הבריאה, לפיכך נתקן על ידו העולם, ונעשה עולם התיקון.

ומפני כן ניתנה התורה לישראל, כי התורה היא בחינת תיקון העולם, כדאיתא במדרש תנחומא (במדבר יג) על הפסוק (דברים לב. ב) ימצאהו בארץ מדבר ובתוהו יליל ישימון, ותוהו היה העולם עד שלא יצאו ישראל ממצרים, יליל ישימון, לילה היה העולם עד שלא קיבלו ישראל את התורה, וכיון שבאו להר סיני וקיבלו את התורה האיר העולם, היינו שאז החל בחי' תיקון העולם שהוא בחי' אור (עי' אוצרות חיים שער הנקודים

המצוות ובכל פירושי התורה, והענין בזה, כי כח החידוש שבתורה הוא פנימיות רוחנית התורה, שעל ידי זה נוצר התקשרות ודביקות בין הקב"ה לישראל, שהוא בחי' ההתבטלות וההתכללות באורו ית' כנר הנכלל באבוקה, ובחי' זו של התבטלות שייכת רק אצל ישראל, שמעצם טבעם ושורש נשמתם יש בהם מדה זו, כדאיתא בגמרא אמר להם הקב"ה לישראל חושקני בכם שאפילו בשעה שאני משפיע לכם גדולה אתם ממעטין עצמכם, לא כן אומה"ע, המה בעצם טבעם מלאי גאוה והתנשאות, ולזאת כאשר חזר הקב"ה על כל אומה ולשון ליתן להם התורה, לא רצה ליתן להם את כח החידוש שהוא פנימיות התורה, יען כי הם אינם מוכשרים למדריגה זו של התבטלות, ובהיות כן הנה היה יכול להספיק לזה כפיית ההר בלבד, אף בלי שיאמרו מקודם נעשה ונשמע, לכפותם לקיים מצוות ה', כדוגמת העבד שמצווה מפי אדונו לעשות רצונו בלי שיהיה לו שום קשר עצמי עם אדונו, מה שאין כן ישראל שיש בהם כח ההתבטלות, הנה הם באו מכח זה למדריגת אמירת נעשה ונשמע, להתבטל לגמרי לפני אורו ית"ש, ומפאת זה זכו לקבל פנימיות התורה ע"י כפיית ההר כנגיגית, בבחי' קשר של קיימא שבלתי אפשר להנתק ממנה, כדוגמת בן הנמשך ממוח האב שהוא קשור עם האב ביחוד נפלא (עי' תניא פרק ב).

ויצא לנו מזה מוסר השכל איך שצריך האיש הישראלי לעמול ולהתייגע לחדש בתורה, שזהו עיקר הקשר בין הקב"ה לישראל להתאחד עמו ית' בבחינת בן ביחוד נפלא.

ומוסיף לבאר עוד על פי זה למה לא עשה ה' כן לכל גוי ליתן להם התורה, ויבואר גם מה כן רצה לתת להם ואעפ"כ לא הסכימו לקבל:

ז. וזכו לזיתא צמד"ר (ס, ה) וידבר ה' אל מסה צמדכר סיני זכו ש'אמר הכתוב (תהלים קמו, כ) לא עשה כן לכל גוי, כלומר כח זה, להכנע ולהבטל

פרק א, שער הפסוקים פר' בראשית), לפיכך היא שייכת לישראל, שהם נכנעים ומכירים בטובתו ית', כתכלית הבריאה, בחינת עולם התיקון, מה שאין כן עכו"ם שעוסק בתורה חייב מיתה (סנהדרין נט), כי הם בטבעם המה בעלי גאה, כדאיתא בגמ' (חולין סג) נתתי גדולה לנמרוד אמר (בראשית יא, ד) הבה נבנה לנו עיר וציר לפרעה אמר (שמות ה, ב) מי ה' וכו', וממילא אינם מכירים בטובתו ית', לפיכך אין להם שייכות לתורה, וחייבים על כך מיתה, כי הם מעולם השבירה שהוא בחי' מיתה (ע"ה שער ה פרק א), היפך התורה הק' שהיא מעולם התיקון שהוא בחי' חיים (סג).

וכאן נותן הוראה למעשה איך צריך ללמוד תורה, וגם שההכנעה הטבעית שיש לישראל מצד ירושת אבותם הוא רק על ידי לימוד התורה בהכנעה:

ח. ומנואל הדברים נשכיל להבין הענין שצריך ללמוד התורה הק' מתוך הכנעה וביטול, כדאיתא בגמ' (סוטה כא): אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שמשים עצמו כמי שאינו, כי אף שזרע ישראל המה עם התורה, ומוכרחים לכאורה ליכך בדרך התורה מעלם טבעם, הנה המשך היות להם טבע זה הוא רק ע"י שממשיכים לעסוק בתורה וללכת בדרכי התורה מתוך הכנעה וענוה, בזה ממשיכים להשאר דבוקים בשורש, ביחוס האבות, שהם עם התורה, בבחינת קוב"ה ואורייתא וישראל חד, לא כן ע"י ניתוק מלימוד התורה מתוך הכנעה וענוה, הנה הם מתנתקים משורשם, שורש יחוס האבות, ואין להם שום שייכות אל התורה, וחי' מתנתקים ע"י כן מן הש"ת, שכל הדבוקות אליו ית' היא בלאמצעות תורתו הק', בבחי' קוב"ה ואורייתא וישראל חד, וזה הוא כדוגמת שבירת הכלים ומיתת המלכים, שאף שנבראו עם האורות, נסתלקו האורות על ידי גיאות, שאמרו כאלו"ה אני אמלך.

דבר נפוץ מאד בכל ספרי רבינו ז"ע, ועיין לעיל הערה ז. ונביא עוד מקור אחד ששם מבואר

ענין זה ביתר הרחבה, ובתוספת הוראה למעשה בענין זה, והוא במאמרו לשבועות אות טו, וז"ל: אפשר לפרש עפ"י הידוע מחכמינו ז"ל (ב"ר ג, ז) וכתבי האר"י הק' ז"ע ענין שבירת הכלים וחורבן העולם, המכונה מיתת ז' המלכים, כנרמז בפר' וישלח, שכל אחד אמר אני אמלך, מבלי לידע שכל כח המלוכה הוא מהש"ת, ולא נתבטלו זה לזה, ולפיכך לא היה להם קיום ומתו, עד שבא המלך השמיני הנקרא הדר, שהוא בחי' שם מ"ה החדש, אשר לא נזכר בו מיתה בתורה, כי לא מת כמו האחרים, אלא אדרבה היה מתקן ומקיים הד' מלכין קדמאין שמתו הקודמין אליו, כי 'הדר' ענינו שמהדר ומחזיר המלוכה למרי שמיא, ע"ד הכתוב הוד והדר לפניו, היינו שהאיר אצלו ההכרה כי ה' אחד ואין עוד מלבדו, שאין שום מציאות זולת מציאותו ית"ש, רק הכל הוא בחינת מ'ה, כי אין לו מכוחו כלום, ועל ידי זה השפיע דרגת הביטול להיות כ"א מתבטל לזולתו, ונעשה בחינת תיקון הכלים.

וזה הוא תכלית ענין קבלת התורה הקדושה, שהיא שמותיו של הקב"ה, כדאיתא בזוה"ק אורייתא כולא שמא דקוב"ה, מאן דמשתדל בה כמאן דמשתדל בשמא קדישא וכו', ומאן דגרע אות חד מינה כאילו עביד פגימותא בשמא קדישא, שהיא דרגת הכרת שמו ויחודו ית', לידע כי אין עוד מלבדו, שכל המציאות בטילה לגבי הש"ת ואין שום מציאות זולת מציאותו יתברך.

ומוסיף עפ"י לבאר עוד בעומק כוונת מאהז"ל שאמרו ישראל אין אנו זזין מן הקב"ה ותורתו:

ט. וזהו מאמר חז"ל (ט"ז יו, ב) אמרו ישראל אנו יודעין כוחה של תורה לפיכך אין אנו זזין מן הקב"ה ותורתו, ר"ל אנו יודעים כוחה של תורה, שהיא הכנעה וביטול גמור, שאינה מתקיימת בלתי זאת, לפיכך אין אנו זזין מן הקב"ה ותורתו, כלומר מכח זה, בכח ההכנעה, הנו משגיגים לזיקות גמורה בו ית' ואין זזין ממנו, בבחינת קוב"ה ואורייתא

באורייתא, סיר למקרב לגביה לאשתתפא בהדיה, ולמעבד ביה 000סחורתא, וכל שכן למיהך עמיה באורחא, דהא לית ביה מהימנותא. [כל מי שאינו עוסק בתורה, אסור להתקרב אליו ולהשתתף עמו ולעשות עמו מסחר, וכל שכן שאסור ללכת עמו בדרך שהוא זמן מרובה, לפי שאין בו אמונה].

והנה כען ענין זה כבר מובא בגמרא פסחים (טז:): עם הארץ אסור להתלוות עמו בדרך, שנאמר כי היא חייך ואורך ימין. על חייך לא חס כל שכן על חיי אחרים דלא חס. ורבינו הביא את דברי הזוה"ק ולא את הגמרא, כיון שהזוה"ק מחמיר יותר, שלא רק להתלוות עמו אסור אלא אפילו להתקרב אליו או להתעסק עמו ג"כ אסור, ומבאר רבינו את הטעם בזה, דכיון שאין לו תורה אין לו שום חיבור עם הקב"ה.

ויבאר את סגולת התורה שמשמרת את האדם בנערותו ונותנת לו אחרית ותקוה בזקנותו:

יא. וזהו שאמר רבי נחוראי (קידושין פג.) מניח אני כל אומנות שעבולט וכי, כשאלס זא לדי חולי או לדי זקנה או לדי יסורין ואינו יכול לעסוק במלאכתו הכי הוא מת צרעו, אבל התורה אינה כן אלא משמרתו מכל רע בנערותו ונותנת לו אחרית ותקוה בזקנותו, היינו כי ע"י התורה יש לו קשר וזיקות עם הקב"ה, ממילא משמרתו מכל רע, שכי לא יגורך רע כתוב (תהלים ה, ה) ויש לו רק טוב כל הימים.

לעיל בפרשה אות יב כתב רבינו על משנה זהירות לתוקף קדושת ימים האלו, מה צריך לעשות כל הרוצה להשיג אורחות חיים, להרגיש החיות דקדושה מקדושת הימים האלה, בקבלת התורה שהיא החיים, ואיך לשמר אותם שיהיה לו התורה 'סם חיים', וזלה"ק:

הימים האלה עתה הנם ימי מתן תורה, ימים הממשיכים חיות, כמו שא"א בכל יום (ברכת אהבת עולם) כי הם חיינו ואורך ימינו, וכדאיתא בזוה"ק (ח"א צב.) כל מאן דיתפרש מאורייתא אפילו שעתא

במאמרי תורה אות ב מבאר זאת רבינו, וז"ל:

במדרש (ש"י י, ב) אמרו ישראל אנו יודעין כוחה של תורה לפיכך אין אנו זזין מן הקב"ה ותורתו. פ"י כוחה של תורה הוא הקב"ה, כדאיתא בזוה"ק אורייתא שמא דקוב"ה, וקוב"ה ואורייתא וישראל חד, ממילא מי שזז מן התורה אינו זז אלא מן הקב"ה, וזהו שמסיימים לפיכך אין אנו זזין מן הקב"ה ותורתו. ולכן איתא כל מי שמתבטל מן התורה כאילו כופר בהקב"ה, כי אם זז מהקב"ה זיז כל שהוא הוא כבר כופר בו רח"ל. ומפאת זה אנו אומרים כי הם חיינו, כי כן מצינו שהקב"ה נקרא חיים (אבות דרבי נתן לה, י), וקוב"ה ואורייתא חד הוא. ומשום הכי גם התורה וישראל נקראים חיים. וזהו שאמרו חז"ל כל ת"ח שהוא עוזב דברי תורה מעלין עליו כאילו מתעתע במי שאמר והיה העולם, כי הוא ותורתו אחד הם.

ולזאת מי שאין לו אהבת תורה אין לו גם אהבת השי"ת, וגם לא אהבת ישראל, כי הם כולם חד, וכן מי שאין בו אהבת ישראל ואהבת חברים אין לו ג"כ אהבת השי"ת ואהבת תורה, כמאמר הכתוב ואהבת לרעך כמוך אני ה', ר"ל מצד שאני ה', וקוב"ה ואורייתא וישראל חד. ושפעו של הקב"ה הוא בלי הפסק, כי אילו ח"ו היה מפסיק שפעו אף לרגע אחד היה הכל נעשה כלא היה, ועיקר שפעו הוא התורה, לפיכך אנו מברכים בכל יום ברוך אתה ה' נותן התורה, בלשון הוה, כי הוא נותן ותורתו הקדושה תמיד בלי הפסק.

לפי"ז יבאר גם מה שאסרו בזוה"ק להתחבר ולהתעסק עם מי שאינו עוסק בתורה:

י. ומפאת כן איתא בזוה"ק (ח"א פ.) כל מאן ללא אשתלגלג באורייתא אסיר למקרב לגביה לאשתתפא בהדיה, כי אם אין לו תורה אין לו גם חיבור עם הקב"ה ממילא אסור להתחבר עמו.

לשון הזוה"ק: כל מאן דלא אשתלג

ותורתו שפע אל כל העולמות, עכ"ל קדשו, היינו כי מחמת גודל ההכנעה יוכל לבוא לידי יאוש, לדמות בנפשו שאין תורתו ותפילתו מתקבלים לפני השי"ת, אבל באמת לא זה הדרך ישכון אור להשי"ת ולעבודתו האמיתית, אלא יחד עם היות האיש הישראלי מוכנע גדול ונבזה בעיניו, צריך לחזק א"ע באמונה שלימה וטהורה כי הבורא ית' הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, לית אתר פנוי מיניה, ואף בשפלות מצבו בדיוטה התחתונה מאיר עליו באורו ית"ש, בבחינת ואתה מושל בכל (דה"י א כט, יב), כמאמר דוד המלך ע"ה אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך, היינו אפילו בשאול תחתית גם שם נמצא אורו של הקב"ה, בבחינת זרח בחושך אור, ר"ל אף בעת שהאדם שרוי בחשכות, גם אז זורח עליו אורו ית', ומפאת כן יש לו להיות תמיד בשמחה, כי עוז וחדוה במקומו, כמו שאמר כ"ק אאזמו"ר מרן הסבא קדישא מאלכסנדר זצלה"ה שהיה פעם בשמחה רבה יותר מהרגיל ואמר בענוותנותו כדרכו בקודש תמיד שהוא הגרוע שבגרועים אך מעלה זו יש לו שאעפ"י שהוא הגרוע שבגרועים עם כל זאת הוא בשמחה, וענוה כזאת היא ענוה אמיתית ומעולה לעבודת השי"ת.

חדא כמה דאתפרש מחיי דעלמא, הנה כל הרוצה להשיג אורחות חיים, להרגיש החיות דקדושה מקדושת הימים האלה, בקבלת התורה שהיא החיים, צריך שלא להרגיש א"ע, וגם לקבל על עצמו אהבת ריעים, בבחינת ויחן שם ישראל נגד ההר (שמות יט, ב), כדאיתא בספה"ק ישמח ישראל (ר"ה סיון אות ג) שהאחדות ואהבת ריעים מנגד להר הרומז לגיאיות, כי כל מחלוקת נצמח מגיאיות, ובאופן כזה התורה תהיה אצלו סם חיים, כמו שאמר הכתוב (משלי ט, יא) כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים, אמן כן יהי רצון.

וחותם בתפילה שזוכה לכל הנ"ל:

יב. נזכה להכנעה אמיתית ועל ידי זה נישאר נשוקף האצות שהם עכס החוכה ונזכה להכלל בהשי"ת צבחינת קוב"ה ולורייתא וישראל חד, אמן כן יהי לכוון.

הכנעה אמיתי היינו כמו שכתב רבינו זי"ע לעיל בפרשה אות א (ועוד הרבה מקומות):

איתא בשם קדושת מרן מוהר"י בעל שם טוב זצלה"ה זי"ע, אשר רוב ענוותנותו של האדם גורם שנתרחק מעבודת השי"ת, שמצד שפלותו אינו מאמין כי האדם גורם ע"י תפילתו

תורתו מגן לנו היא מאירת עינינו הוא ימליץ טוב בעדנו זכותו יגן עלינו.

חומש ורס"י לפר' נשא

שאלות בחורש"י

פרשת עבודת הלויים

- א. "נשא ... גם הם", את מי עוד ספרו, מהי מטרת הספירה.
- ב. למה היו משמשים קלעי החצר ומסך פתח שער החצר.
- ג. מה עוד היה תפקידם של בני גרשון ולא מוזכר בפירוש בתורה.
- ד. למה היו משמשים המותרים והקלעים שבמשא בני מורי, ולמה שמשו אלו שבמשא בני גרשון.
- ה. מהו עבודת עבודה ומהו עבודת משא.
- ו. האם היו לויים שנמנו במנין הלויים ולא יכלו לשמש בעבודה, ומנין.

פרשת טמאים

- ז. מתי נאמר איסור הישיבה במחנות לטמאים.
- ח. מאיזה מחנה נשלחו: 1. הצרוע, 2. הזב, 3. הטמא מת.
- ט. מה הפי' טמא לנפש ולמה נקרא כך.
- י. %פרשת גוזל ונשבע לשקר
- יא. מדוע נשנית פרשת גוזל ונשבע לשקר שוב לאחר שכתובה כבר בחומש ויקרא.
- יב. מה הפי' "אשמו בראשו".

יג. מיהו "אשר אשם לו".

יד. "ואם אין לאיש גואל" 1. במי מדובר, 2. מי קונה את האשם (הכסף), 3. ולמי הוא ניתן.

טו. "וכל תרומה", באיזה תרומה מדובר.

טז. האם הכהן יכול לקחת מתנות בכח ומנין.

יז. מה עלול לקרות ח"ו למי שלא נותן מעשרות?

יח. מה מתברך הנותן מתנות לכהן.

פרשת סוטה

יט. מדוע נכתבה פרשה זו לאחר פר' מתנות כהונה.

כ. מדוע כתוב "איש איש" פעמיים.

כא. מה הפי' המילה "תשטה" (2).

כב. על מי לא חל פרשת סוטה (3).

כג. מה הדין אם יש רק עד אחד שנמאא.

כד. האם צריך עדים כדי לקנאות לאשתו ומנין.

כה. האם צריך התראה של הבעל ומנין.

כו. למה התורה מדגישה שמביאה קמה שעורים, וכנגד מה מביאה שעורים.

מה. מה הפי' שכר ומדוע נקרא כך, ומה הפי' למשרת.

מט. על מה כתוב "קדש יהיה" ועל מה "קדש הוא לה".

נ. האם "פתע פתאום" זה דבר אחד או שניים, ומהם?

נא. "וכי ימות...עליו" האם חייב שימות עליו דווקא.

נב. באיזה יום עושים את הגילוח, ובאיזה שלב כיום ומנין, ומה עוד עושה כאותו יום?

נג. למה נזיר שנטמא מביא חטאת.

נד. "וזאת תהיה תורת הנזיר... יביא אותו" על מי מדובר שצריך להביאו לביהמ"ק.

נה. עם איזה מהקרבנות הביאו מנחות ונסכים, וכמה להמים הביא בסה"כ עם הקרבן.

נו. מה עושה הכהן כדי לקדש את הלחם הבא עם הקרבן ומנין.

נז. "וגלח הנזיר פתח אהל מועד" האם אכן שם התגלח, ומדוע, ומה עושים עם השיער לאחר הגילוח.

ח. מה קיבל הכהן מהנזיר נוסף על מתנות הכהונה הרגילים.

ט. מדוע מזכיר כאן שוב את מתנת חזה ושוק הרי הם מתנות כהונה בכל קרבן.

ס. נזיר שנדר להקריב מאה קרבנות האם בכללן נכללים קרבנות החובה, ומנין.

סא. כמה ימים הוי סתם נזירות וכמה קרבנות צריך להביא מי שהתנזר ליותר מכך, ומנין

ברכת כהנים

סב. "דבר...אמור" למה כפל את הלשון.

סג. למה כתוב אמור מלא עם וי".

סד. הסבר! "יברכך" במה, "וישמרך" ממה, "יאר ... פניו" מה, "ויחנך" במה, מה הפי' "ישא.. פניו" "ישמו את שמו"

כז. למה אינה מביאה בקרבנה לא שמן ולא לבונה.

כח. מדוע נכתב "מנחת קנאות" בל' רבים.

כט. "ולקח הכהן מים קדשים", 1. מהיכן לקח הכהן מים, ומדוע, 2. לאיזה כלי הכנים אותם, ומדוע.

ל. איזה פעולות עשה הכהן כדי לגרום לאשה להשבר ולהודות, ומה לומדים מכך (2).

לא. מה עשו כדי לבזות את האשה ומנין ומה לומדים מכך.

לב. מה הפי' "מרים", ומה הפי' "מאורים".

לג. באיזה לשון השביע הכהן את האשה, ומה נלמד מכך.

לד. הכהן קילל את האשה "יתן ה' ... בתוך עמך" מה פי' המילים "בתוך עמך".

לה. "לצבות בטן" למה כתוב לצבות בפת"ח.

לו. מי עוד מתקלל ונענש יחד עם האשה, ומנין.

לז. מדוע מזכירים שוב "והשקה את האשה... ובאו בה".

לח. לסיכום, כמה שלבים יש בקרבן המנחה ומהם ובאיזה אופן הם נעשים.

לט. "אזכרתה" מדוע נקרא כך.

מ. באיזה מצב משקין את האישה בעל כרחיה ומה יכולה לעשות כדי להנצל בכי"ז מהשתיה ומנין.

מא. מדוע נענשה האשה "בקרב עמה".

מב. מה הכפילות "לא נטמאה - וטהרה היא".

מג. מה מתברכת אשה שנתקנאה ע"י בעלה ונקתה מהמים.

מד. מה הפי' ונקתה האיש מעוון (2).

מה. %פר' נזיר

מו. למה נכתב פר' נזיר לאחר פר' סוטה.

מז. מה הפי' המילה "נזיר" ומה הפי' להזיר לה'.

איזה שם, "זאני אברכם" את מי.

פרשת קרבנות הנשיאים

- סה. "ויהי ביום כלת" באיזה יום זה היה, ולמה כתוב כלות ולא ויהי ביום, ולמה כתוב כלת בלא וי"ו.
- סו. למה מלאכת המשכן נקראת ע"ש משה אף שעוד עסקו בבנייתו.
- סז. באיזה תפקיד שמשו בעבר נשיאי ישראל ומנין.
- סח. מה הפי' עגלות צב.
- סט. האם משה רבינו קבל מיד את מתנות הנשיאים ומדוע.
- ע. למה כאן נתנדבו הנשיאים לפני כלל ישראל בשונה מבניית המשכן שנתנדבו בסוף.
- עא. לפי מה חלקו לזוים את העגלות ומנין.
- עב. מה הפי' "ויקריבו ... לפני המזבח".
- עג. לפי איזה סדר הקריבו הנשיאים את קרבנותם.
- עד. באיזה יום בשבוע התחילו הנשיאים את הקרבת הקרבנות, ומה עוד אירע באותו יום.
- עה. האם הנשיא הביא את קרבנו מכסף שבתו או מכספו ומנין.
- עו. לשם מה הביאו סלת בקרבן.
- עז. "כף אחת עשרה זהב" ממה היתה עשויה, וכמה שקלה.
- עת. מה היה שונה בקמרת של הנשיאים

משאר הקמורת בביתמ"ק.

- עט. מה לומדים מהמילה "פר אחד".
- פ. על מה היו צריכים הנשיאים להביא קרבן המאת.
- פא. למה רק אצל יששכר כתוב פעמיים "הקריב" ולמה אחד כתוב בחסר (בלא יו"ד), ובזכות מה זכה יששכר להקריב שני לשבטים.
- פב. כנגד מה הביאו "קערת כסף" "מזרק כסף" וכנגד מה היה משקלם.
- פג. כנגד מה היה "כף אחת" "עשרה זהב" "מלאה קמרת".
- פד. כנגד מה הביאו שלשה מיני בהמות (אילים, עתודים, כבשים) חמשה מכל אחד.
- פה. למה אצל יששכר כתוב "נשיא יששכר" ואצל כולם כתוב "נשיא לבני...".
- פו. באיזה יום משהו את המזבה, ומה היה קודם, המשיחה או הקרבת הקרבנות, והאם משהו ביום או בלילה ומנין.
- פז. למה התורה חזרה וסיכמה את המתנות: 1. קערות הכסף, 2. משקל כאו"א 3. משקלם הכולל, 4. מנין הכפות זהב.
- פח. איפה שמע משה רבינו את קול ה', ומנין.
- פט. האם קול ה' היה חלש או חזק, והאם הקול נשמע בחוץ.
- צ. מה הפי' מידבר.
- צא. למה כתוב שוב "וידבר אליו".

היכן מצינו בפרשה

א. ביכורים	שמות
ב. מעשרות	ו. ע"א נאמן באיסורין
ג. ברכה במזון	ז. מילה שכתובה פ"א בכל התורה
ד. ה' איש מלחמה	ה. שער נקנור
ה. אין אדם הוטא אא"כ נכנסה בו רוח	ז. מכלל לאו אתה שומע הן

- י. בדיני נפשות מצווה לפתוח בזכות
יא. שלא להקריב קרבן עד יום השמיני ללידתו
יב. קבורת משה רבינו
יג. הוראת שעה
יד. כל דבר שהיה בכלל ויצא לידון בדבר החדש א"א יכול להחזירו לכללו עד שהכתוב שיהזירנו לכללו בפירוש
- טו. מסירות נפש
טז. שריפת פרה אדומה
יז. מצוה גוררת מצוה
יח. אדם
יט. נח
- כ. שבעים אומות
כא. עשרת הדברות
כב. שלשת האבות
כג. מכירת יוסף
כד. א"ת ב"ש...
כה. כלל יג: שני כתובים המכחישים זא"ז עד שייבא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם
כו. איזה לשון כתוב בפרשה במקום:
- עבודה שטפלה לעבודה אחרת. 2. יורש
 - קללה 4. נפוחה 5. הגיש 6. מובדל, מופרש
 - יִפְרֹשׁ 8. גרעינים 9. קליפות 10. אונם 11.
 - שוגג 12. סיים, גמר 13. היפוי, כיסוי 14.
- מדובר בינו לעצמו

מקורות לשאלות בחורש"י

א. ד, כב	יט. ה, יב	לז. ה, כה - כו	נה. ו, יח	עג. ז, יב
ב. ד, כו	כ. ה, יב	לה. ה, כו	נו. ו, כ	עד. ז, יג
ג. ד, כו	כא. ה, יג	לש. ה, כז	נז. ו, כ	עה. ז, יג
ד. ד, לב	כב. ה, יג	מ. ה, כז	נה. ו, כא	עו. ז, יד
ה. ד, מז	כג. ה, יג	מא. ה, כח	נט. ו, כא	עז. ז, טו
ו. ד, מט	כד. ה, יד	מב. ה, כח	ס. ו, כג	עה. ז, טז
ז. ה, ב	כה. ה, טו	מג. ה, לא	סא. ו, כג	עש. ז, יח - יט
ח. ה, ב	כו. ה, טו	מד. ו, ב	סב. ו, כה - כז	פ. ז, יט
ט. ה, ב	כז. ה, טו	מה. ו, ב	סג. ז, א	פא. ז, כ
י. ה, ו	כח. ה, יז	מו. ו, ג	סד. ז, א	פב. ז, כג
יא. ה, ז	כט. ה, יח	מז. ו, ה, יח	סה. ז, ב	פג. ז, כד
יב. ה, ז	ל. ה, יח	מח. ו, ט	סו. ז, ג	פד. ז, פד - פח
יג. ה, ח	לא. ה, יח	מט. ו, ט	סז. ז, ג	פה. ז, פד - פו
יד. ה, ט	לב. ה, יט - כ	נ. ו, י - יא	סח. ז, ג	פז. ז, פט
טו. ה, י	לג. ה, כא	נא. ו, יא	סט. ז, ז	פז. ז, פט
טז. ה, י	לד. ה, כב	נב. ו, יב	ע. ז, י	פח. ז, פט
יז. ה, י	לה. ה, כב	נג. ו, יז	עא. ז, יא	פט. ז, פט
יח. ה, יב	לו. ה, כב	נד. ו, יז	עב. ז, יב	

מקורות להיכן מצינו

א. ח. ה, יב	טו. ז, יד	כב. ז, יט	ה. (3)ה, כא כה. (4)ה,
ב. ט. ה, יז	טז. ו, טו ו, כ	כג. ז, כ	ב. כא. (6)ה, כא. (6)ה,
ג. ה, ט	יז. ז, א	כד. ז, כא	ד. (7)ה, ב. (8)ה, ד. (9)ה, ד.
ד. ה, י	יח. ז, א	כה. ז, כב	ה. (10)ה, ט. (11)ה, ט. (12)ה, ז.
ה. ה, יא ו, כד	יט. ז, י	כו. ז, כ	א. (13)ה, ג. (14)ה, ז. פט.
ו. ה, יב	כ. ז, יט	כז. ז, פט	
ז. ה, יב	כא. ז, יט	כח. (1) ד, מז. (2)ה,	

היו נכונים ליום השלישי

הרה"ק המגיד מקאזניץ בע"ל עבודת ישראל זי"ע נתן עצוה נאמנה, כשבא ר"ח סיון עד חג השבועות לקרוא באותו עסק התורה ולהמשיך לו זה הקדושה שנתגלה ביום זה. לתועלת הציבור אנו מביאים בזאת את דבריו הק' ואת המראי מקומות לסדר ההשתלשלות מיום בואם של ישראל למדבר סיני ביום ראש חודש סיון ועד לאחר מתן תורה.

ביום הזה באו מדבר סיני ופירש"י לא היה צריך לכתוב ביום הזה אלא שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאילו היום נתנם נראה לרמוז בדברי קדשו כי באמת בכל שנה ושנה כל ימי עולם נתגלה הדבר ההוא שהיה בימים ההם כגון בימי פסח שיאלאו ממזכרים. גם בכל שנה יש נפשן מישראל שיולאים ממזכרים וגם בחודש הזה כיון שקרבו לפני הר סיני נתגלו ג"כ שיוכלו לקרב אל"ע להקב"ה ולקבל התורה ולקרב עצמם לפני הר סיני סיני"י מלשון 1260/456 שנהא שישנא לכל דבר רע כמ"ס חז"ל סיני שבו ירדה שנהא לעכומי"ז ר"ל למעשה עכומי"ז. ולזה צריך כל אדם כשצא ר"ח סיון עד חג השבועות לקרות באותו עסק התורה ולהמשיך לו זה הקדושה שנתגלה ביום זה וזהו שפירש"י שיהיו דברי תורה חדשי' עליך כאלו היום נתנם דהיינו שבאמת נתגלה כל דבר בעתו כמ"ס:

(עבודת ישראל ל שבועות)

היום הרביעי - ד סיון - ג' ימי פרישה והגבלה

פרשת יתרו, פרק יט פסוקים ט-טו;
פרשת משפטים פרק כד פסוקים א-ג

היום החמישי - ה סיון

פרשת משפטים, פרק כד פסוקים ד-יא

'יום השישי' - ו סיון - 'יום קבלת התורה'

פרשת יתרו, פרק יט פסוקים טז-כג

היום הראשון - א סיון - ראש חודש

פרשת יתרו, פרק יט פסוקים א-ב.

היום השני - ב סיון - 'יום המיוחס'

פרשת יתרו, פרק יט פסוקים ג-ח.

היום השלישי - ג סיון

פרשת יתרו, פרק יט פסוקים ח-ט

טאייערע ברודער

בכניסתך לביהמ"ד

כבה את הפלאפון!

והנה הגם שהלכה פסוקה בשולחן ערוך (או"ח סי' צו) שצריך כל אחד לסלק מעצמו קודם שיתפלל את הדברים המפריעים לכוונת התפילה, וימנע כל הטירדות כדי שיכוון, עב"ז בדור האחרון נעשה החזקת "טלפון" בעת התפילה כהיתר לרבים רח"ל, ועיי"ז גם משוחחים בשעת תפילת הציבור, אשר כבר הרבו אבותינו רבותינו הקדושים וצללה"ה זי"ע להזהיר על כך מאוד. לזאת יקבל כל אחד על עצמו בקבלה גמורה, שלא יכניס עצמו לכתחילה בנסיון זה, כי בכל רגע עלול זה להפריעו מלכוון לבו לשמים, אלא קודם התחלת התפילה יכבה אותו לגמרי,

כדי שיוכל לעמוד להתפלל לפני קונו כראוי וכיאות.

[מתוך מכתב קודש מאת כ"ק מור אדמו"ר שלישי"א, לרגל החזרה להיכלי התפילה, המכתב המלא בעמ' ד']